

Akademisk øliv

Side 24-33

Forskere gør op med
kæft, trit og kontrol

10

Vandplaner langt fra
virkeligheden

18

Rend mig i
anerkendelsen

36

dm
faktor 4

47

GØR-DET-SELV

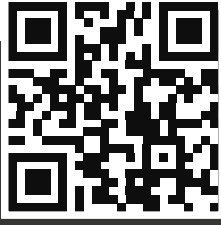
SILVAN har 40 byggemarkeder i hele Danmark, og derudover kan du handle døgnet rundt på silvan.dk

Med dit LIC MasterCard får du 6% rabat hos SILVAN

Meet the SILVANs

Find dine rabatter på farten

Se alle LICs rabataftaler på www.lic.dk eller i LIC Fordelsguide 2012

11610 • SILVAN Marketing © 36/12

Det er job, der mangler – ikke jobsamtaler

Tusinder står til at ryge ud af dagpengesystemet 1. januar. Det er næppe nogen nyhed for dette blads læsere, men det må være kommet som en ubehagelig og akut overraskelse for regeringen her efter sommerferien. Vi kan i hvert fald konstatere, at finanslovsforslaget ikke indeholder noget bud på en løsning på denne forfærdelige situation. Og jeg vægrer mig ved at tro, at den radikale "sådan er det jo"-holdning kan have været dækkende for den samlede regering og dermed udslagsgivende for de manglende initiativer i udkastet til finanslov.

Heldigvis har både de trykte og elektroniske medier gennem det sidste par måneder vedvarende sat emnet på dagsordenen med casehistorier om mennesker, der står over for fortvivlede valg mellem at stå helt uden indtægt eller at lade sig skille, sælge ejendom og lignende for blot at opretholde retten til kontanthjælp. Og det er formentlig denne presseoffensiv, som også DM har bidraget til, der nu har fået regeringen til at præsentere en såkaldt akutpakke efter et par hastigt indkaldte møder med arbejdsmarkedets parter. Den er et lille skridt i den rigtige retning. Men der skal meget mere til, hvis

katastrofen skal afværges. Det er godt nok med en håndholdt indsats og individuel samtale. Men det er ikke jobskabelse for andre end dem, der skal afholde samtalerne. Problemet ligger ikke hos den lediges eventuelle manglende jobafklaring, men i manglen på job. Regeringen burde derfor lægge meget mere vægt på jobskabelse, både på kort og på lang sigt, og tage ansvaret på sig for at finde en helt realistisk løsning på problemet med de mange, der nu risikerer at miste ethvert forsørgelsesgrundlag og blive marginaliseret ud af arbejdsmarkedet. Der er brug for ændringer i den genopretningsplan, den tidligere regering gennemførte i 2010. Helt aktuelt foreslår vi et moratorium, der sætter tiden i stå og således udskyder falddatoen, og hvor genopretningsperioden skal forkortes væsentligt.

DM skal også selv arbejde intenst for at bi-

drage til en løsning af problemerne og skaffe konkrete resultater og forbedringer for vores medlemmer. Det gør vi på flere måder. Vi allokerer væsentligt øgede økonomiske og personalemæssige ressourcer til både en akut særlig indsats og et toårigt projekt, der ud over konkrete handlinger giver os mere eksakt viden om det, der virker på lidt længere sigt. Disse initiativer går hånd i hånd med en fortsat og intensiveret indsats for "at hjælpe folketingspolitikere på vej" med konstruktive forslag. For eksempel vores forslag om uddannelsesorlov, som er en form for jobrotation, der, hvis modellen udnyttes i fuldt omfang, uden nævneværdige omkostninger vil kunne give flere tusinde ledige et job. Fra kilder på Christiansborg er der positive for-

lydender om, at vores forslag indgår i de fortsatte overvejelser.

På et enkelt, men for DM meget vigtigt punkt, nemlig undervisning og forskning, har finanslovsudspillet dog været en positiv overraskelse. Flere basismidler og et permanent forhøjet taxameter-tilskud er mærkesager for DM. Derfor er det glædeligt, at regeringen viser universiteterne tillid og satser på de positive perspektiver i universi-

teternes selvstændige forvaltning af midlerne. Den større vægt på basisbevillinger i forhold til det strategiske er et skridt i den rigtige retning og et livgivende tegn på en universitetspolitik, der adskiller sig fra den Sanderske "Fra tanke til faktura"-tænkning. Med den treårige bevilningshorisont har universiteterne ikke længere nogen undskyldning for den voldsomme brug af tidsbegrænsede ansættelser, men kan satse på de faste ansættelser, der er afgørende for reel forskningsbaseret, og som giver kontinuitet, udvikling og høj kvalitet i uddannelserne.

"Helt aktuelt foreslår vi et moratorium, der sætter tiden i stå og således udskyder falddatoen, og hvor genopretningsperioden skal forkortes væsentligt".

Ingrid Stage

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Eva Jensen, DM Offentlig

Peter Grods Hansen, DM Offentlig

Nanna Bruun, DM Privat

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Tenna R. Kristensen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdsøgende

Katrine Kier Nielsen, DM Studerende

Mette Thygesen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Hanne Götzsche, DM Pensionist

Guldkantsdanmark

Der tales meget om udkantsdanmark og den rådne banan, hvor livet og beskæftigelsen næsten er gået i stå. For sig ser man en øde og forfalden landsby med huse uden vinduer og tilgroede haver. Folk er flygtet, for der er ikke noget arbejde at få. Virksomhederne er enten lukket eller flyttet til større byer.

Denne beskrivelse dækker kun halvt Bornholm. Der ikke noget råddent ved den, men den ligger i udkanten af Danmark – med alt hvad det indebærer af (manglen på) arbejdspladser og beskæftigelsesmuligheder i det hele taget. Hverken offentlige eller private akademiske job hænger på træerne.

På øen er der 71 DM-medlemmer. Kun 25 arbejder på øen, resten arbejder enten uden for øen – der findes faktisk daglige pendlere mellem Bornholm og København – eller er arbejdsløse, studerende og pensionister.

Magisterbladet har været på reportagetur til Bornholm (se side 24-33) for at få et billede af, hvad de akademiske øboer lever af, og hvordan de opretholder deres faglighed. Viften af forskellige job, kreativitet og iværksætterier er stor. Livet og fagligheden går ikke i stå, fordi man ikke bor og arbejder tæt på de store byer.

Der er dog forhold, der irriterer DM-medlemmerne på Bornholm: De er stort set udelukket fra at deltage i kurser, fyraftensmøder og andet – på grund af afstanden og udgifterne til rejse. En af dem er ligefrem helt holdt op med at se i DM's kataloger for kurser og fyraftensmøder, fordi han ærgrer sig over at gå glip af tilbuddene. Kan DM ikke afholde nogle af kurserne og møderne på Bornholm, spørger han? Vi har hermed sendt spørgsmålet videre til DM.

Læsningen kan måske være til inspiration for andre i samme situation. Dem vil vi i øvrigt også besøge i senere numre af Magisterbladet. Fx har et medlem af DM, bosiddende på Lolland, foreslået os at besøge Lolland for at fortælle, at det faktisk kan lade sig gøre at leve og arbejde, selvom man bor i udkantsdanmark. Eller Guldkantsdanmark, som hun foreslog at kalde det.

FASTE RUBRIKKER

- 3 LEDER** Det er job, der mangler – ikke jobsamtaler
- 8 SIDEN SIDST**
- 16 NYE BØGER**
- 34 SIDEN SIDST**
- 38 SÅDAN SKREV VI ... (3:9)** Anvisningskontoret
- 40 FAGLIGT FOKUS (14:19)** Energiform Danmark
- 43 KOMMENTAR** Mange står over for at ryge helt ud af dagpengesystemet
- 44 LIGE UDKOMMET** For medlemmernes skyld
- 56 NYT OM NAVNE**

57 JOBSEKTIONEN Ledige stillinger

61 MEDDELELSER

64 DM AKTUELT

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annancer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

“Det er surrealistisk at se, hvordan vandløbseksperterne i eksempelvis kommunerne systematisk er blevet udelukket fra at bidrage med deres omfattende viden”.

ARTIKLER

INGRID
STAGE
GENVALGT

6 Ingrid Stage genvalgt

10 Forskere gør op med kæft, trit og kontrol

12 Nye uddannelser skal sikre fleksibilitet

14 Ngo-ansatte i en brydningstid

18 Vandplaner langt fra virkeligheden

REND MIG ...

21 5 skarpe til Naturstyrelsen

22 Tvivl om større medbestemmelse

24 Akademisk øliv

dm faktor 4

47

HUMANISTER
KAN OGSÅ
DRIVE
FORRETNING

36 Rend mig i anerkendelsen

47 dm faktor 4

Forside: Jesper Voldgaard

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 32.000 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 30.257
i perioden 1.7.2010-30.6.2011

Produktionsplan:

Nr. 15-2012
Udkommer: 28. september
Deadline debat: 17. september
Deadline annoncer: 19. september
Deadline kalender: 19. september

Nr. 16-2012
Udkommer: 12. oktober
Udkommer: 1. oktober
Deadline debat: 1. oktober
Deadline annoncer: 3. oktober
Deadline kalender: 3. oktober

Nr. 17-2012
Udkommer: 2. november
Udkommer: 2. november
Deadline debat: 22. oktober
Deadline annoncer: 24. oktober
Deadline kalender: 24. oktober

INGRID STAGE GENVALGT

DM's formand er netop blevet genvalgt på posten. Hun bliver i 2013 rekordholder som den længst siddende DM-formand i foreningens historie.

Ingrid Stage er genvalgt uden modkandidat til endnu en toårig periode som formand for DM.

Når Ingrid Stage ved årsskiftet påbegynder sin 7. periode som formand for DM, bliver hun samtidig den DM-formand, der har siddet længst på posten.

Bedre rammer og udviklingsmuligheder

“Det er med stolthed og glæde, at jeg kan fortsætte mit arbejde som formand for DM. Et presset arbejdsmarked betyder udfordringer for både de medlemmer, der er i arbejde, og for dem, der kæmper for at få foden ind på arbejdsmarkedet. DM arbejder hårdt for at skabe bedre rammer og udviklingsmuligheder for medlemmerne, og jeg ser frem til at løfte de udfordrende

opgaver, der venter”, siger Ingrid Stage, der er den første kvindelige formand for DM.

Ledighed på dagsordenen

“Ledighed og jobmangel er blandt de mest presserende udfordringer for akademikerne i dag, ikke mindst for de nyuddannede. Jeg vil også i den kommende tid gøre mit yderste for at skabe nogle bedre vilkår for ledige og ikke mindst arbejde for at få skabt de tiltrængte åbninger på arbejdsmarkedet”, siger Ingrid Stage.

Større medlemsinddragelse

Som formand møder Ingrid Stage mange dedikerede og engagerede medlemmer, der er optaget af deres fag og ønsker at udvikle deres faglighed.

Ingrid Stage vil i sin kommende valgperiode bestræbe sig på i højere grad at involvere medlemmerne direkte i forbindelse med DM's nye store faglighedsprojekt “Faglighed og viden”.

“Medlemmerne har mulighed for, at de kan udnytte deres mange unikke kompetencer i DM's faglighedsprojekt. De kan blandt andet komme med forslag til indhold i faglighedsprojektet på dm.dk, deltage i fokusgrupper eller blive moderator i de tilknyttede LinkedIn-grupper. “Faglighed og viden” tilbyder medlemmerne et rum for fordybelse og netværk inden for deres faglighed”.

Ingrid Stage er uddannet cand.mag. og har orlov fra et lektorat i engelsk på SDU. <<

INGRID STAGE

Ingrid Stage er den første kvindelige formand for Dansk Magisterforening og bliver i 2013 rekordholder som den længst siddende DM-formand i foreningens 95-årige historie.

I den tid, Ingrid Stage har haft formandsposten, har DM's medlemsudvikling være støt stigende fra 33.000 personer i 2001 til i dag flere end 40.000.

En rød tråd i Ingrid Stages formandsvirke har været den særlige rolle, foreningen har spillet for at nedbryde de fordomme og fastlåste holdninger om akademikernes kompetencer og arbejdsmarked, der har været gennem tiden. I sin seneste valgperiode har Ingrid Stage præsenteret politikere og erhvervsliv for konkrete initiativer, der kan skabe akademikerjob og vækst i dansk økonomi. Et eksempel er DM's orlovsordning, der giver erfarne medarbejdere mulighed for efteruddannelse, mens deres job bliver varetaget af nyuddannede, der får værdifuld erfaring at skrive på cv'et.

“Medlemmerne har mulighed for, at de kan udnytte deres mange unikke kompetencer i DM's faglighedsprojekt”.

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION

“har din ledelseskariere brug for et løft?”

Informationsmøde **Tirsdag den 9. oktober kl. 16.30**

- MPA uddannelsen styrker dine strategiske ledelseskompetencer.
- MPA tilbyder samtidig løsninger på mange af de udfordringer, som den offentlige sektor står med her og nu.
- Forskningsbaseret undervisning udgør grundlaget i et fagligt progressivt og fleksibelt uddannelsesforløb, som kombinerer teori og praksis.

**TILMELD DIG PÅ
WWW.CBS.DK/MPA
PÅ DIN MOBIL**

MPA MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION

HVORNÅR ER DU PÅ ARBEJDE, OG HVORNÅR HAR DU FRI?

Det spørgsmål skal endnu en gang op til behandling mellem arbejdstagere og arbejdsgivere i forbindelse med fornyelsen af EU's arbejdstidsdirektiv. Parterne har fået frist til nytår til at blive enige, skriver ftf.dk/aktuelt. Dermed fortsætter den efterhånden endeløse fortælling om EU's forsøg på at finde fælles regler for arbejdstiden, som startede i 1993 og siden har ført til mange sammenstød og konflikter i EU

“De danske universiteter kan ikke fortsætte med at være en lukket klub og forvente, at dem med særlige kvalifikationer retter ind”.

Anders Solitander Bohlbro, bachelorstuderende på Columbia University, New York, i Information

BETINGET ROS FRA AC TIL AKUTPAKKE

Regeringen har indgået aftale med AC, FTF, LO, DA, KL og AK-Samvirke om en akutpakke til de ledige, der risikerer at opbruge deres ret til dagpenge. AC har roser til aftalen, men efterlyser mere langsigtede og forebyggende initiativer. “Derfor bør de kommende finanslovsforhandlinger munde ud i flere initiativer til at skabe nye job i den private sektor og forbedre danske virksomheders konkurrencevilkår”, siger AC-formand Erik Jylling.

JOBING.DK

Jobbing.dk er Arbejdsmarkedsstyrelsens nye digitale afklarings- og matchningsværktøj. Formålet med værktøjet er at inspirere og guide jobsøgere til et bredt felt af jobtyper ud fra deres faglige kompetencer, jobønsker, uddannelse og erhvervs erfaring. Sitet giver brugerne adgang til unikke data om arbejdsmarkedet og jobmuligheder, som adskiller sig fra de traditionelle jobsøgningssredskaber.

Jobbing.dk er målrettet personer med mellemlange og lange videregående uddannelser.

Masteruddannelser får dumpekarakter

De danske universiteters masteruddannelser dumper langt oftere i kvalitetskontrol sammenlignet med de almindelige bachelor- og kandidatuddannelser, skriver Altinget.dk på baggrund af et notat fra akkrediteringsinstitutionen ACE Denmark. Næsten en tredjedel af de undersøgte masteruddannelser lever ikke op til de fastsatte krav.

Universiteterne skal forbedre uddannelserne inden for 1-2 år – ellers lukkes de helt, siger uddannelsesminister Morten Østergaard.

**Det er nemt at få jagttilladelse i Grønland,
men de fleste af os spiser i kantinen**

www.nanoq.gl

Forskere gør op med kæft, trit og kontrol

De er Danmarks nye stemme i offentlig forvaltning. Hen over sommeren har 25 prominente forskere fået massiv respons på deres krav om ny styringsform. "Vi har slået en åben dør ind," siger en af dem.

25 forskere er gået sammen i et fælles opgør. De opfordrer til reform af den offentlige sektor og til nytænkning af styringsformen i stat, amter og kommuner. New Public Management kan ikke længere være enerådende, mener de, hvis offentlige instanser skal levere en service, som borgerne vil være tilfredse med.

De 25 forskere kalder kravet om *best practice* for en spændetroje. De påstår, at kravet om målinger står i vejen for reelle resultater, fordi man måler det forkerte og fortrænger medarbejdernes indre motivation. Og de afviser, at innovation og samarbejde kan trives

under de nuværende styringsmekanismer, der bygger på kontrol og konkurrence.

Forskerne kræver ikke bare nye redskaber i den offentlige forvaltning. De kræver en helt ny styringsform.

Budskabet fra de 25 samfundsforskere har givet voldsomme reaktioner. Af den positive slags.

"Jeg har aldrig oplevet noget lignende. Vi pisiker rundt i hele landet og fortæller om tankerne bag vores fælles oplæg. Vi bliver mødt med glæde over vores budskab og ofte også med stor lettelse, fordi vi sætter ord på en meget voldsom fru-

Et impulsivt snapshot af et historisk øjeblik. En gruppe samfundsforskere forenet i et fælles opgør mod New Public Management. Du kan møde flere af dem på RUC til oktober (se www.ruc.dk/sunrise-konference). På billedet ses stående fra venstre mod højre: Henrik Hjortdal, Peter Triantafillou, Lotte Bøgh Andersen, Morten Balle Hansen, Jacob Torfing, Christian Nissen, Preben Melander, Anders Esmark, Kurt Klaudi Klausen, en næsten skjult Kim Norman Andersen, Niels Ejersbo og Carsten Greve. Siddende ved bordet ses Eva Sørensen og Erik Albæk.

stration over de eksisterende styringsmekanismer”, fortæller Jacob Torfing, der er professor på Institut for Samfund og Globalisering på RUC.

Frodigt fællesskab

Gruppen af reformivrige forskere er sammensat på tværs af landet, på tværs af universiteter og på tværs af institutter. Også det er nyt.

“Traditionelt er samfundsvidenskaberne præget af meget forskellige traditioner, hvad der gennem tiden har givet anledning til en del konkurrence og mange trakasserier. I dette projekt har vi samarbejdet på en måde og i en grad, som overgår mine vildeste forventninger. Vi har på skift produceret små fokuserede oplæg og opponeret på hinandens bidrag. Vi har gennem et stykke tid i fællesskab arbejdet os frem til nogle indsigter, som vi føler, vi er nødt til at dele med den offentlige forvaltningspolitikere og medarbejdere og med befolkningen”, siger Jacob Torfing.

Et afgørende øjeblik

Især i kommunerne har gruppens tanker givet genklang.

“Jo tættere vi kommer på borgerne, desto større er erkendelsen i forvaltningen af, at problemerne ikke kan løses ved at gøre mere af det samme. Der kan ikke presses mere effektivitet ud af systemet ved hjælp af New Public Management. I hvert fald er udbyttet dalende over tid”, siger Jacob Torfing.

Han opfordrer til øget samarbejde mellem forskere og praktikere.

“Øjeblikke, hvor der er gode muligheder for en tæt dialog mellem forskere og praktikere om en ny måde at styre samfundet på, er sjældne. Øjeblikket var til stede i 1980'erne, hvor New Public Management blev indført i dansk forvaltning. Nu er sådan et øjeblik kommet igen. Vi håber, at det nye forvaltningsparadigme bliver båret af innovation, samarbejde, genskabelse af medarbejdernes indre motivation og inddragelse af borgerne”. <<

Vi bliver mødt med glæde over vores budskab og ofte også med stor lettelse, fordi vi sætter ord på en meget voldsom frustration over de eksisterende styringsmekanismer”.

Jacob Torfing, professor på Institut for Samfund og Globalisering på RUC.

FORSVAR FOR MANGFOLDIGHED

New Public Governance kalder de 25 forskere deres bud på en forvaltningspolitisk vision. De fremhæver fem grundlæggende værdier:

1. Mangfoldighed i målsætninger, styrings- og organisationsformer, redskaber og evalueringsmetoder med henblik på at sikre bæredygtig effektivitet

2. Tillidsbaseret samspil mellem forskellige styringsniveauer og mellem strategiske ledere, motiverede medarbejdere og ansvarsfulde borgere.

3. En stærk faglighed kombineret med villighed til selvkritisk refleksion, tværgående dialog og til at blive “set efter i kortene”.

4. Samarbejde på kryds og tværs inden for den offentlige sektor samt med virksomheder, civilsamsfundsorganisationer, frivillige og borgere.

5. Åbenhed, offentlighed og demokratisering gennem en forbedring af den interne og eksterne kommunikation i den offentlige sektor, udnyttelse

af nye digitale muligheder til at skabe dialog mellem borgere og offentlige myndigheder og en større gennemsigtighed i forhold til beslutningsprocesser, sagsbehandling og resultater

PROTEST MOD MISTILLID

New Public Management kaster slagsskygger over offentligt ansattes arbejdsliv, påpeger en gruppe kritiske forskere. De fremhæver, at New Public Management mange steder har ført til:

- Øget mistillid mellem forskellige styringsniveauer og

mellem ledere, medarbejdere og borgere

- Større institutionel og organisatorisk fragmentering, der øger behovet for koordination
- Unødvendige regler, som skaber barrierer for innovation og hindrer valget af fleksible og

skræddersyede løsninger

- Nogle ressourcekrævende og skævvridende tælleregimer, der undertiden virker demotiverende på frontmedarbejderne
- Præstationsorienterede lønsystemer, der opleves som

uretfærdige af vigtige personalegrupper

- En krævende kundemotalitet hos grupper af borgere, der stiller stigende krav uden tanke for helheden og uden at se sig selv som en del af løsningen

NYE UDDANNELSER SKAL SIKRE FLEKSIBILITET

En række nye kandidatuddannelser skal åbne universiteterne for professionsbachelorerne. Det lovede Socialdemokraternes uddannelsesordfører under en debat om et fleksibelt uddannelsessystem med DM's universitetslærere. Den udmelding glæder både studerende og undervisere.

En lærerstuderende, der har taget sit linjefag i matematik, har ikke uden videre forudsætningerne for at læse matematik på universitetets kandidatuddannelse.

Bekymringen for, at kandidatuddannelserne i et fleksibelt uddannelsessystem taber kvalitet, fordi de skal favne meget bredt, er stor blandt DM's universitetslærere. Derfor var det en rigtig god melding, der kom fra uddannelsesordførerne for Socialdemokraterne og Enhedslisten, da det fleksible uddannelsessystem blev diskuteret på universitetslærernes sommermøde i Roskilde sidst i august.

Her understregede ikke mindst Kirsten Brosbøl (S), at udviklingen af en række nye kandidatuddannelser skal gøre det lettere for de studerende at skifte mellem forskellige uddannelser.

“Der skal tænkes ud af boksen, hvis vi skal løfte den samlede uddannelsesindsats. Og en ny type kandidatuddannelser, der tager højde for, at studerende kan hoppe på med en anden teoretisk eller praktisk baggrund, er en af de muligheder, vi skal overveje, når vi skaber et fleksibelt uddannelsessystem”, sagde Kirsten Brosbøl.

Også Pernille Skipper fra Enhedslisten bakkede op om tanken, selv om hun betegtede regeringens udspil som “meget luftigt”.

“Hvis vi skal have flere igennem uddannelserne, hvilket jo er en af kongstanterne bag reformen, så får vi fx også flere unge fra ikke-uddannelsesvante hjem ind på universiteterne, og det vil i nogle tilfælde kræve, at uddannelsesstederne ud-

viser ekstra omhu. Det kan blive en udfordring at bevare den stærke akademiske faglighed på kandidatuddannelserne, når man samtidig vil lave et uddannelsesmarked med mange ind- og udgange. Enhedslisten er optaget af, at hele uddannelsesområdet bliver løftet, og derfor er det spændende at tænke i helt nye typer af kandidatuddannelser”, forklarede Pernille Skipper.

Afgørende supplering og vejledning

DM Studerende er som udgangspunkt positive over for, at det bliver lettere for de unge at sammensætte deres egne uddannelser. Men samtidig undrede formand for DM Studerende, Katrine Kier Nielsen, sig på sommermødet højtlydt over, at regeringen lægger op til at fjerne suppleringskurserne.

“Vi er optaget af at få adgang til at tage uddannelser, der kan føre til job. Og en af måderne er, at de studerende kan skrue deres egne individuelle uddannelser sammen. Men hvis det skal lade sig gøre at flytte mellem uddannelsessteder, der stiller vidt forskellige krav og har vidt forskellige kulturer, så er det meget farligt at fjerne muligheden for at tage suppleringsfag. Samtidig er der behov for mere vejledning, hvis overgangene skal blive succesfulde”, understregede Katrine Kier Nielsen.

Såvel formanden for undviserne på professionshøjskolerne Hans Beksgaard og Leif Søndergaard, universitetslærernes formand i DM, var tilfredse med politikernes udmelding. De er begge optaget af,

at uddannelseskvaliteten ikke må dale.

“For professionshøjskolerne er det afgørende, at de studerende kan se en bred vifte af muligheder, når de starter på lærer- eller pædagoguddannelsen. Og så er vi optaget af, at hele samfundet får et uddannelsesløft. Det tror vi, sker bedst i et samarbejde mellem professionshøjskolerne undervisere og universitetets undervisere”, sagde Hans Beksgaard.

Leif Søndergaard supplerede:

“Det er glædeligt, at regeringspartiet Socialdemokraterne lufter en tanke, vi selv er meget varme på. På universiteterne er vi stærkt optaget af at få afklaret, hvordan vi skal kunne sluse professionsbachelor ind på kandidatuddannelserne, når de kommer med en anden uddannelsesmæssig bagage end den teoretisk akademiske”.

Kirsten Brosbøl uddelte også lidt høvl til universitetslærerne under debatten. Hun mente, at institutionerne for tit opfører sig som lukkede universer.

“Socialdemokraterne vil sætte de studerende i centrum. Det kan ikke passe, at de skal opleve problemer med fx at meritoverføre fag fra et studium til et andet, fordi vi har en usund institutions-søjletænkning. Det er rigtigt, at der er store kulturforskelle, men det er udtryk for en gammeldags tankegang, hvis ikke uddannelsesstederne kan finde ud af at sætte sig sammen og skabe nogle blide overgange, der ikke er til for stor gene for de studerende,” formanede hun. <<

“Det er glædeligt, at regeringspartiet Socialdemokraterne lufter en tanke, vi selv er meget varme på”.

Leif Søndergaard, formand, universitetslærerne i DM

“Vi er optaget af at få adgang til at tage uddannelser, der kan føre til job. Og en af måderne er, at de studerende kan skrue deres egne individuelle uddannelser sammen”.

Katrine Kier Nielsen, formand, DM Studerende

KAN EN GOD ARBEJDSPLADS ORDNE EN DÅRLIG RYG?

Nej, men det er en fælles opgave på arbejdspladsen at skabe god fysisk trivsel. Aftal derfor med ledelse, kolleger og arbejdsmiljørepræsentant, hvordan I sammen forebygger og håndterer smerter i muskler og led.

De fleste får indimellem ondt i ryg, skulder eller nakke. Når det sker, har du bedst af at være aktiv og bevæge dine muskler og led – også selv om det gør ondt. Det viser forskningen.

Scan koden, eller gå ind på jobogkrop.dk, og få fem gode råd, som kan hjælpe jer i gang.

Ngo-ansatte i en brydningstid

Afdelingschef Christian Lützen, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Vagn Jelsø, afdelingschef, Forbrugerpolitisk Center, Forbrugerrådet

Christian Friis Bach (R), udviklingsminister

“Embedsmænd i ministerierne er mere proaktive, end ansatte i ngo’erne går og tror. Vi har samtidig et stærkt ønske om at lytte, fornemme og diskutere sager med forskellige aktører og træffe gode beslutninger på et sagligt grundlag. Derfor bør I bruge langt mere tid på at drikke kaffe med sådan nogle som mig. I undervurderer, hvor tæt på beslutningslaget I kan komme, hvis I opøver en politisk musikalitet og, ikke mindst, en forståelse for, at beslutningsprocesser er lange, og at vi ikke kan redde verden her og nu”.

“Effektmålinger skaber en god klangbund for argumenter. I Forbrugerrådet har vi et panel på 3.000 mennesker, som vi sender en buket spørgsmål en gang om måneden. Fx spurgte vi panelet, hvor meget det kendte til folks rettigheder, hvis en flyrejse bliver udsat eller forsinket på grund af en askesky. På den måde kunne vi hurtigt gøre opmærksom på, at forbrugersituationen for de flyrejsende mildt sagt var mangelfuld. Den dokumentation er en utroligt vigtig kapital og et af vores vigtigste redskaber, når vi skal i dialog med beslutningstagerne”.

“Jeg har altid selv været aktiv i folkelige organisationer og har set folk brænde ud rigtig mange gange. Det er svære arbejdspladser, fordi der kæmpes og knokles, og medarbejderne har et enormt engagement. De har også et fælles mål, hvilket giver en klart bedre stemning end i en regering. For godt nok har regeringen også en fælles plan, men vi har også hvert vores projekt, som handler om personlig profilering, stemmer og indflydelse. Indflydelse har man mere af som minister, end jeg havde forestillet mig. Hver dag får jeg beslutningssager ind til underskrift. Hvis jeg var lobbyist i en folkelig organisation i dag, ville jeg bruge meget mere krudt på at påvirke den siddende minister”.

Interessevaretagelse er en svær ting, når riget fattes penge. DM, DJØF, Dansk Journalistforbund og AC var værter for godt 130 ansatte i en række ngo'er ved en temadag om vilkårene for medarbejderne i de folkelige organisationer. Magisterbladet har samlet nogle uddrag fra fire timers oplæg, diskussioner og refleksioner.

Birgit Møller Jensen,
tillidsrepræsentant og HR-konsulent
for MS-udsendte

“MS-frivillige definerer vi som globale medborgere, der kan planlægge og gennemføre kampagner. Det er oftest en glæde at arbejde sammen med dem. Det, der kan være svært, er at finde balancen mellem de kernefrivillige og uddannelsen af nye frivillige, men også mellem de driftssikre og de vilde idéer. Projektlederne befinder sig i en vanskelig midterposition. De har budgetansvar og ledere over sig, og samtidig skal de tumle en flok ildsjæle, som bruger al deres energi på at få et solidaritetsarrangement op at stå eller drive en frivillig-café osv. Det kan være vanskeligt at insistere på at have et 8-16-job. Vi møder også kritik, hvis ikke hele sekretariatet møder frem og støtter op, når vores frivillige afvikler arrangementer. Man skal som ansat kunne håndtere at operere på to niveauer”.

Britta Riis,
direktør i Dyrenes Beskyttelse

“Frivillighed er også en sindstilstand, så det gælder om at binde de rette personer til helt specifikke opgaver. For en organisation gælder det også om at lukke gabet imellem politikerne og medarbejderne. I Dyrenes Beskyttelse forsøger vi det bl.a. ved at uddanne og kompetenceudvikle vores frivillige. Det er jo som oftest dem, der sætter sig i bestyrelseslokalet på et senere tidspunkt”.

Eva Thoft,
ekspert i social kapital, Grontmij

“Social kapital er de relationer, vi opbygger med hinanden, når vi samarbejder om en opgave. Fungerer de godt, udløser det både bedre produktivitet og færre sygedage, og det betyder mindre udskiftning af ansatte. Ordentlige relationer er selvfølgelig vigtige, men vi går ikke på arbejde for at trives. Vores motivation ligger i at løse vores kerneopgaver. Derfor skal lærerne på en skole spørge sig selv: Hvad skal der til, for at du ville vælge denne skole til dit eget barn? Og ansatte på et plejehjem skal spørge sig selv: Vil du godt selv være gammel her? Det samme kan I gøre på jeres egen arbejdsplads. Det er meget banalt, men dog tankevækkende”.

“Brabrandts stridbare gemyt kommer til udtryk i den række af retssager, som han fører, selvom de mange sager på ingen måde er enestående”.

HISTORIE

Det sorteste hjerte

Ulrik Langen

Politikens Forlag, 2012, 256 sider, 300 kr.

Mod slutningen af 1700-tallet begynder enevælden med kronprins Frederik i spidsen at slå hårdere ned på kritikere af styret. Skribenter som P.A. Heiberg og Malthe Conrad Bruun landsforvises. Men under de kendte intellektuelle findes også en undergrund af almindelige borgere, der ytrer deres utilfredshed. Nogle af dem kommer grueligt galt af sted. Dette er en dramatisk og tragisk historie om en porcelænshandler i København, der knuses af enevælden og mister alt, fordi han vover at sige sin mening.

HISTORIE

Saxo og hans samtid

Per Andersen og Thomas K. Heebøll-Holm (red.)

Aarhus Universitetsforlag, 2012, 300 sider, 299,95 kr.

Netop fordi middelalderens krønikeskrivere tilpassede deres beskrivelser af verden og tidens tankegods til nye udfordringer og politisk bekvemme mål, indeholder historiske kilder som Saxos danmarkshistorie vigtig information om samtidens samfund. Ville man som Saxo bruge sin historieskrivning til at overbevise andre om en bestemt opfattelse af tingenes tilstand, måtte fremstillingen indholde så meget sandhed, at den virkede troværdig for modtageren af budskabet.

LEDELSE

Ledelse af velfærd – mod, besindighed, retfærdighed

Lonni Hall og Svend Tabor Hans Reitzels Forlag, 2012,

224 sider, 248 kr.

Om ca. 10 år vil der blive mangel på arbejdskraft og færre økonomiske ressourcer i den offentlige sektor. Derfor skal de offentlige ledere fylde deres ledelsesrum med fokus på udvikling og med afsæt i det formål, de er sat i verden for. Vi skal være effektive, innovative og modige for at kunne være med til at bevare eller måske endda forbedre det danske velfærdssamfund. Bogens grund-

læggende optik er filosofi, og den tager udgangspunkt i de klassiske dyder mod, besindighed og retfærdighed.

LITTERATUR

Medieval Narratives between History and Fiction

Panagiotis Agapitos og Lars Boje Mortensen (red.)

Museum Tusulanums Forlag, 2012, 432 sider, 440 kr.

The rise of literary fiction in medieval Europe has been a hotly debated topic among scholars for at least two decades, but until now that debate has come with severe limitations, focusing on ‘modern’ French and German romances of the twelfth and thirteenth centuries. Attempting to find common ground among scholars from various disciplines and regions, the book seeks to clarify and broaden the subject by including a wide range of medieval narratives irrespective of their modern label and affiliation to certain disciplines.

PÆDAGOGIK

EMDRUPBORG. Historier om en pædagogisk kampplads

Kirsten Reisby

I kommission hos Forlaget UP-Unge Pædagoger, 2012,

140 sider, 168 kr.

Bedre sent end aldrig: Knap 80 år efter starten på byggeriet af den skole, der fik navnet Em-

drupborg, er der blevet lavet en samlet beskrivelse af dette byggeris turbulente historie og de pædagogiske og ideologiske ideer bag. Tusinder og atter tusinder af elever, kursister og studerende har gennem årene vandret gennem bygningens aula og fordelt sig i de mange lokaler oppe og nede for at lytte, lære og diskutere.

SAMFUND

Har vi tid til velfærd? – om danskernes brug af deres tid ude og hjemme

Jens Bonke

Gyldendal og Rockwool Fondens Forskningsenbed, 2012,

168 sider, 169,95 kr.

Det siges ofte, at danskerne skal arbejde mere, end de gør, men hvor meget arbejdes der egentlig, og er omfanget steget eller faldet i løbet af de seneste årtier? Og hvordan er det gået med udviklingen i husholdningsarbejdet og fritiden? Det ser bogen nærmere på, samtidig med at den belyser, hvornår på dagen og ugen

danskerne arbejder, gør husholdningsarbejde og holder fri.

STATISTIK

Statistik for ikke-statistikere

Birger Stjernholm-Madsen

Samfundslitteratur, 2012, 228 sider, 199 kr.

Bogen er oplagt til selvstudium og til den indledende undervisning på både korte og lange videregående uddannelser. Bogen er ikke spækket med matematiske formler, men forudsætter blot, at man er i stand til at udføre simple beregninger med lommeregner eller i et regneark. Bogen forklarer indsamling, bearbejdning, analyse og præsentation af data med mange eksempler. Desuden indeholder den supplerende materiale, der gør det nemt og overskueligt efterfølgende at bruge bogen som opslagsværk.

SAMPLERENS BOGKLUB

Samlerens Bogklub er til dig, der sætter pris på krævende og horisontudvidende litteratur, og som vil udfordres og stimuleres af de bøger, du læser. Vi sætter således en ære i at tilbyde bøger, der fordrer noget, herunder stillingtagen, men samtidig giver stof til eftertanke.

»En milepæl,
et mesterstykke...«
- Information

♥♥♥♥♥
»Knausgårds roman
er ren læsefyrd«
- Politiken

»... en moderne eventyr-
fortæller, som det er helt
umuligt at løsrive sig fra [...]«
- Børsen

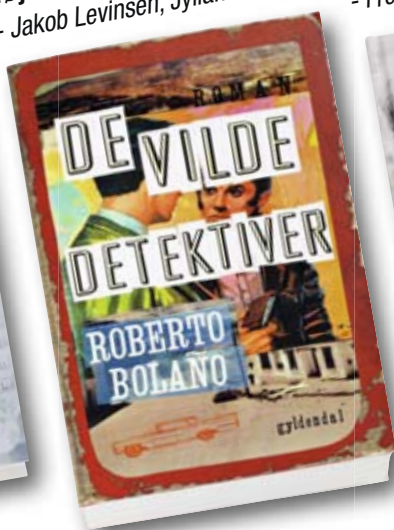
»Jakob Ejersbo har
efterladt et storværk.«
- Lasse Horne Kjældgaard,
Politiken

»Austers pen er
som altid årvågen og
ultraskarp.«
- Per Krogh Hansen, Berlingske

»Helt ekstraordinære sprog-
lige kvaliteter, dybe pointer,
høj humor og vild energi«
- Jakob Levinsen, Jyllands-Posten

»Velskrevet, kølig og
informationsmættet [...]«
- Frederik Stjernfelt, Weekendavisen

★★★★★
»Et uforfalsket
mesterværk [...]«
- Berlingske

**NYHEDER, KLASSIKERE, SKØNLITTERATUR, DEBAT, KULTURLITTERATUR, FILOSOFI,
KLASSISK MUSIK, JAZZ, PRISVINDERE, ANMELDELSER OG TILBUD PÅ**

WWW.SAMPLERENS-BOGKLUB.DK

Vandplaner langt fra virkeligheden

Tidligere højtstående medarbejder i Miljøstyrelsen retter nu hård kritik af de planer, som skal forbedre miljøet i 5.300 km danske vandløb. Planerne har ringe forbindelse med virkeligheden og er blevet til under surrealistiske omstændigheder, hvor den faglige ekspertise systematisk er blevet udelukket, lyder anklagen.

“Den skånsomme grødeskæring har givet forbavsende gode resultater, men der er ikke et eneste fagligt belæg for at fokusere ensidigt på det som virkemiddel, og især ikke på strækninger, der ikke egner sig, og hvor ophør af grødeskæring kan blive ganske katastrofal”, siger biolog Bent Lauge Madsen, tidligere leder af Miljøstyrelsens Ferskvandslaboratorium.

De danske landbrugsorganisationer får nu følgeskab fra uventet kant i kritikken af Danmarks implementering af EU's vandrammedirektiv. De stærkt forsinkede vandplaner, der skal opfylde Danmarks løfter over for EU og forbedre den økologiske tilstand i 5.300 km danske vandløb, hviler nemlig på et så tvivlsomt fagligt grundlag, at de i værste fald kan medføre et tilbageslag for miljøet på strækninger, de skal forbedre. Sådan lyder kritikken fra den tidligere leder af Miljøstyrelsens Ferskvandslaboratorium Bent Lauge Madsen, der regnes for en af Danmarks største kapaciteter på vandløbsområdet.

Det er ikke mindst beslutningen om at udpege reduceret grødeskæring som det altovervejende redskab i vandplanerne, Bent Lauge Madsen kritiserer – det samme redskab, som landbruget hævder, vil forsumpe store dele af de danske landbrugsarealer. Ifølge vandplanerne skal grødeskæringen – hvor vandplanter fjernes for at lade vandet passere mere frit i vandløbet – fremover reduceres i mere end 4.000 km ud af i alt 5.300 km målsatte vandløb, hvilket ifølge planerne vil give vandløbene mulighed for at udvikle sig mere naturligt og forbedre levesteder for dyr og planter.

Men ifølge Bent Lauge Madsen er det langt fra sikkert, at Naturstyrelsen med redskabet opnår den ønskede effekt. Naturstyrelsen har nemlig ikke i forbindelse med udpegningen af vandløb taget stilling til, hvilke vandløbsstrækninger der faktisk kan få gavn af den reducerede grødeskæring.

“En absolut forudsætning for en positiv virkning af reduceret grødeskæring er, at vandløbet har et tilstrækkeligt fald, samt at der er grus og sten, som strømmen kan skylle fri. Stærk strøm er nøgleordet i enhver form for vandløbsrestaurering. Men i flade vandløb, hvor du lader planterne stå, vil strømmen blive langsommere, og vandstanden stige, samtidig med at bunden mudres til. Det er der ikke nogen økologisk interesse for, og det vil sandsynligvis få en negativ virkning på dyrelivet. Strømkrevende rentvandsdyr som døgnfluer og slørvinger vil forsvinde, hvilket betyder, at vandløbene får en ringere placering på det vandløbsfaunaindeks, som indsatsen ifølge vandplanerne skal måles efter”, siger han.

Denne afgørende sontring mellem egnede og ikke-egnede vandløb indgår slet ikke i Naturstyrelsens vandplaner, mener Bent Lauge Madsen, der også efterlyser en

klar beskrivelse af vandløbenes typologi, herunder strømforhold, der er afgørende for, hvordan den forventede effekt af virkemidler vil være.

Finansministeriet ændrede meningen med grødeskæring

Videnskabeligt er der tilsyneladende ikke nogen dokumentation for betydningen af reduceret grødeskæring – bedømt ud fra den skala, som Danmark har valgt at måle vandløbsindsatsen på, det såkaldte Dansk Vandløbsfaunaindeks, hvor den danske indsats holdes op mod vandløbenes sammensætning af smådyr. Det fremgår af en fire linjer lang passage i et indlæg i fagtidsskriftet “Vand & Jord” fra maj i år. Helt præcist står der i passagen, at dokumentationen er “yderst sparsom”. Indlægget er skrevet af fire forskere ved Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE), men de fire forskere understreger, at artiklen *ikke* er skrevet i regi af centret. Ifølge en af artiklens forfattere, Annette Baattrup-Pedersen, som Magisterbladet har talt med, betyder “yderst sparsom”, at “der findes ikke videnskabelig dokumentation for, hverken hvor lang tid der går, før effekten af ændret grødeskæring kan registreres, eller i hvor høj grad vandløbets

“I øvrigt er dokumentationen for betydningen af den ændrede vedligeholdelsespraksis for den økologiske kvalitet – bedømt ud fra smådyrene – yderst sparsom”.

Nationalt Center for Miljø og Energi i tidsskriftet “Vand & Jord”, maj 2012

fysiske forhold spiller en rolle for, hvilken effekt der kan registreres”.

Ifølge Bent Lauge Madsen burde artiklen i “Vand & Jord” få advarselsslamperne til at lyse rødt i Miljøministeriet.

“Det er en bombe under indsatsen. Hvordan skal man evaluere en indsats, man ikke kan måle”, spørger han.

Paradoksalt nok var det netop DCE (det daværende Danmarks Miljøundersøgelser), der oprindeligt foreslog reduceret grødeskæring som virkemiddel, men med et helt andet sigte, end det har i dag, viser Magisterbladets gennemgang af rapporter og udredninger i sagen.

DMU foreslog nemlig ikke grødeskæring som virkemiddel til at efterleve EU-kravet om beskyttelse af vandløb og smådyr, men derimod som et omkostningseffektivt middel til at øge kvælstofomsætningen i vandløb og omkringliggende arealer samt medvirke til at

reducere fosfortransporten i vandløb. Virkemidlet kan, som det hedder i en DMU-rapport fra 2007, “potentielt gennemføres i de fleste danske vandløb”.

Omtrent samtidig offentliggjorde det såkaldte Virkemiddeludvalg en faglig udredning om “virkemidler til omkostningseffektiv opfyldelse af EU-målsætningerne”. Udvalget skulle – anført af Finansministeriet – pege på de redskaber, Danmark skulle benytte i vandløbsindsatsen. Udredningen overtager DMU-forslaget, men nu hedder det pludselig, at den reducerede grødeskæring har til hensigt at forbedre miljøtilstanden målt efter vandløbsfauna-indekset. Og endvidere, at virkemidlet efter udvalgets vurdering “er det eneste, som kan bringes i anvendelse for at forbedre de fysiske forhold”. Grundlaget for vurderingen bliver ikke forklaret nærmere.

Fra at være et virkemiddel, der er blevet utænkt med henblik på at reducere kvæl-

stof- og fosforudledning i vandløbene, bliver den reducerede grødeskæring altså uden yderligere forklaring nu opfattet som det eneste virkemiddel, der skal sikre bedre vilkår for smådyrsfaunaen, selvom der ikke findes nogen videnskabelig dokumentation af effekten.

I Naturstyrelsens virkemiddelkatalog fra 2010 er den nye betydning af ændret grødeskæring videreført, men ikke desto mindre henviser kataloget til det faglige grundlag i DMU-rapporten fra 2007, hvor betydningen altså er en ganske anden.

Den fortrængte viden

Bent Lauge Madsen er ikke modstander af mindre grødeskæring, tværtimod. Han var en af arkitekterne bag den “nye” grønne vandløbslov fra 1983, hvor begrebet “skånsom” grødeskæring blev indført, hvilket siden da viste sig at have en positiv indvirkning på fiskebestandene i en række

>>

>>

“Det er surrealistisk at se, hvordan vandløbseksperterne i eksempelvis kommunerne systematisk er blevet udelukket fra at bidrage med deres omfattende viden til arbejdet”.

Bent Lauge Madsen, biolog

danske vandløb. Men at tildele grødeskæringen den rolle, som den har i de nuværende vandplaner, viser, at forbindelsen mellem biologfaglig viden og miljøpolitiske beslutninger er skåret helt over, mener han.

“Den skånsomme grødeskæring har givet forbausende gode resultater, men der er ikke et eneste fagligt belæg for at fokusere ensidigt på det som virkemiddel, og især ikke på strækninger, der ikke egner sig, og hvor ophør af grødeskæring kan blive ganske katastrofal. Ingen faglig ekspert i Danmark vil hævde det modsatte, men alligevel er den viden tilsyneladende undsluppet vandplanerne, som Naturstyrelsen har arbejdet på i årevis. Årsagen er måske, at det meste arbejde med implementeringen af EU's vandrammedirektiv i Danmark er foregået i et meget lukket miljø. Det er surrealistisk at se, hvordan vandløbseksperterne i eksempelvis kommunerne systematisk er blevet udelukket fra at bidrage med deres omfattende viden til arbejdet”, siger Bent Lauge Madsen.

Som et illustrativt eksempel på, hvordan Naturstyrelsen undgår den faglige dialog, nævner han Kommunalteknisk Chefforenings miljøkonference i maj.

“Vi var 500 mennesker samlet fra hele landet for at diskutere blandt andet vandplaner. Ministeriet sendte en del medarbejdere, men kun én sagde noget, og der blev ikke svaret på et eneste konkret spørgsmål. Jeg er virkelig ikke interesseret i at hænge mine gamle kolleger ud, men folk, der var åbne for ti år siden, er de samme personer, der sidder og ikke siger noget i dag. Det er forfærdeligt deprimerende. De må være bundet på hænder og fødder, hvad skal man ellers tro? Jeg har et omfattende netværk af vandfolk, og jeg kan sige på vegne af en masse mennesker, at man savner den faglige dialog. Da jeg arbejdede i Miljøministeriet, havde vi et

forrygende samarbejde på tværs og en stor åbenhed mellem amternes, kommunernes og ministeriets folk. Vi afholdt stormøder i Skarrild, legendariske møder, hvor vi i fuld åbenhed endevendte alt omkring vandløb med store resultater til følge. Fra ministeriets side lavede vi bøger om vandløbsforvaltning – med betydelige faglige input fra kommuner og amter – bøger, der den dag i dag er standardværker, også internationalt. I dag kan kommunerne ikke få noget konkret at vide om vandplanerne. Der er ingen udveksling af erfaring, viden og synspunkter mellem ministeriet og kommunerne”.

Trods den omfattende – og konkrete – faglige viden om vandløbene i kommunerne har Naturstyrelsen ikke rådført sig med kommunerne eller inddraget dem i udpegningen af vandløbene. Naturstyrelsen har afholdt en meget formel høringsproces, hvor kommunerne har været reduceret til interessenter, der kunne afgive høringssvar til planerne – efter deres udarbejdelse. Det, til trods for at kommunerne er blevet pålagt ansvaret for at implementere planerne.

De forsvundne fisk

Det er ikke kun kommunerne, der har fået en kølig behandling. Naturstyrelsen har ignoreret gentagne henvendelser fra DTU Aqua i Silkeborg, der har tilbudt styrelsen at bidrage med sin – selv i europæisk sammenhæng – ekstraordinære store viden om fiskebestande. Ifølge ansatte ved forskningsinstitutionen, som Magisterbladet har talt med, rummer vandplanerne tiltag, der kan være direkte skadelige for ferskvandsfiskene i de danske søer og vandløb.

Fiskene er ellers indskrevet i EU's vandrammedirektiv som et af i alt fire kvalitetslementer, der skal måles og vurderes efter. Men Danmark er sammen med Malta, Cypern, Grækenland og Bul-

garien de eneste EU-lande, der endnu ikke har fastsat miljømål for fisk til brug i bedømmelsen af kvaliteten i søer og vandløb.

“Havde man haft fiskene med, ville man sandsynligvis være nået til andre konklusioner i forhold til virkemidler. Kvaliteten i vandløbene har fire sider. Der skal være rent vand, en god fysisk form, passende med vand og fri passage for fiskene. Vandløbsfaunaindekset dækker under halvdelen af de fire sider. Man kritiserer Danmark for at overimplementere vandrammedirektivet, men sandheden er, at vandløbsfaunaindekset, som er det eneste, vi måler efter i Danmark, er alt for simpelt at måle kvaliteten i vandløbene med”, siger Bent Lauge Madsen.

Han undrer sig over, hvorfor et virkemiddel som fx plantning af træer ikke er kommet med i planerne.

“Hvorfor ikke plante elletræer, som skygger grøden væk og giver en stabil bred, skjulesteder for fisk og levesteder for smådyrene? Der ligger færdige rapporter og brugsanvisninger om tiltaget. Allerede tilbage som i slutningen af 1970'erne brugte vi rigtig mange forskningspenge på at afdække området, og flere kommuner har siden brugt elletræer med succes. Men man har ikke rådført sig med kommunerne. Vandplanerne er resultatet af en skrivebordsøvelse, hvor man har sammenkørt to sæt data – et for den fysiske tilstand og et for kvaliteten målt i forhold til Dansk Vandløbsfaunaindeks. Der, hvor der så har været et sammenfald af lave værdier på begge parametre, har man sat en prik på kortet og afgjort, at der skal være ændret grødeskæring. Og planerne fulde af gættier. Man har simpelthen ikke været ude at kigge på vandløbene eller spurgt dem, der ved noget om dem”. <<

5 skarpe til Naturstyrelsen

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Magisterbladet har stillet Helle Pilsgaard, vicedirektør i Naturstyrelsen, fem spørgsmål om virkemidler og åbenhed i arbejdet med vandplanerne.

Magisterbladet (MB): *Hvorfor bruge virkemidlet "ændret grødeskæring" på vandløbsstrækninger med ringe faldforhold, hvor det risikerer at forringe kvaliteten i vandløbene set ud fra vandløbsfaunaindekset?*

Helle Pilsgaard (HP): Det skal man selvfølgelig heller ikke. Meningen med vandplanerne er at forbedre vandmiljøet. Derfor skal en kommune naturligvis ikke sætte en indsats i gang, hvis den vurderer, at det vil ødelægge vandmiljøet. Hvis en ændring af grødeskæringen i vandløb med specielle faldforhold forringer i stedet for at forbedre, må man forbedre den økologiske tilstand i vandløbet på en anden måde end ved at regulere grødeskæring. Men man skal huske, at ændret grødeskæring kan være mange ting ud over at reducere. Det kan være at flytte tidspunktet, at foretage grødeskæringen mere skånsomt eller ændre antallet af grødeskæringer.

MB: *Løber Naturstyrelsen ikke en stor risiko i forhold til at leve op til kravene, når der ifølge eksperter ikke er nogen ordentlig videnskabelig dokumentation for betydningen af ændret vedligeholdelse for den økologiske kvalitet bedømt ud fra smådyrene?*

HP: Sådant som Magisterbladet stiller spørgsmålet, mener Naturstyrelsen ikke,

at der er nogen stor risiko. Forskerne har konstateret i forarbejderne til begge Virkemiddeludvalg, at det eneste virkemiddel til at forbedre de fysiske forhold i vandløbene er ændret vedligeholdelse, evt. sammen med vandløbsrestaurering. Både kommunerne og de tidligere amter har anvendt ændret vedligeholdelse til miljøforbedringer af vandløb i mange år.

MB: *Hvorfor er eksempelvis plantning af elletræer ikke valgt som virkemiddel?*

HP: Det blev ikke anbefalet af de to i Virkemiddeludvalg. De pegede på ændret vandløbsvedligeholdelse, evt. kombineret med vandløbsrestaurering. I forberedelserne til de næste vandplaner vil Naturstyrelsen sammen med forskerne undersøge, om der er kommet videnskabeligt belæg for at tage andre virkemidler i brug.

MB: *Hvorfor har kommunernes vandløbssektorer ikke været inddraget i udpegningen af vandløb og i selve arbejdet med at udarbejde vandplanerne ud over den formelle høring, når netop de kommunale miljømedarbejdere ligger inde med stor faglig indsigt i vandløbene?*

HP: Det var de daværende amter, der udpegede vandløbene. Kommunerne er ble-

vet hørt inden den offentlige høring i forbindelse med forhøringen, der varede et halvt år. Desuden er der afholdt en række lokale møder med kommunerne, hvor planerne er gennemgået. Men det ændrer ikke ved, at det fra flere sider har været kritiseret, at inddragelsen ikke har været tilstrækkelig. Derfor er det et mål for Naturstyrelsen, at vi skal gøre det bedre i næste planperiode, og vi er allerede gået i dialog med interessenterne om det.

MB: *Hvorfor har Naturstyrelsen ikke inddraget DTU Aquas omfattende viden om de danske fiskebestande i arbejdet med vandplanerne? Fisk er jo netop et af de parametre, landene bliver målt på.*

HP: Naturstyrelsen har inddraget DTU Aquas viden om fiskebestande, blandt andet i arbejdet med faunapassager ved spærringer i vandløb. Når fisk ikke indgår som måleparametre i de eksisterende vandplaner, skyldes det, at det på EU-niveau ikke har været muligt at udarbejde et vurderingsværktøj til vurdering af fiskenes økologiske tilstand i vandløb og søer.

Tvivl om større medbestemmelse

De nye vedtægter i universitetsloven, der skulle sikre universitetsansatte og studerende større medindflydelse, stiller alt for upræcise krav til, hvordan samarbejdet skal foregå. På CBS føler man sig nødsaget til at supplere med både forretningsordener for institutterne og et kodeks for god ledelse.

“Ledelse skal være inkluderende”.

Sådan startede uddannelsesminister Morten Østergaard sin tale, da han ved en seance den 20. juni – sammen med universiteternes bestyrelsesformænd – underskrev en række nye vedtægter. Vedtægterne er en udløber af ændringen i universitetsloven fra 2011. Formålet med ændringen har været at inddrage medarbejderne og de studerende på universiteterne i beslutninger og give dem større medbestemmelse.

Men der er langt til større inklusion, lyder vurderingen fra Leif Søndergaard, der er formand for 3.800 universitetslærere i DM. Han er skuffet over den top-down-tænkning, der har skudt en enestående chance for at sætte høj lovkraft bag de fine ord om medarbejderindflydelse ned.

“De formuleringer, der står i vedtægterne, er så løse og upræcise, at det fortsat er helt op til universitetsledelserne, hvor meget eller hvor lidt de vil involvere medarbejdere og studerende. Vi er meget ærgerlige over, at vedtægterne ikke forpligter institutionerne i langt større grad til at

involvare os på de områder, hvor vi føler os som eksperter, nemlig når det gælder forskningen, undervisningen og visse dele af administrationen”, forklarer Leif Søndergaard.

Bøjelige vedtægter

Et af de steder, der bakker intenst med at udfylde den løst formulerede vedtægt vedrørende medarbejderinddragelsen, er Copenhagen Business School, CBS. Her er man, ifølge fællestillidsrepræsentant Ole Helmersen, særdeles optaget af at få nedfældet så præcise formuleringer som muligt.

“Så længe solen skinner, og vi har vinden i ryggen, så er en løs formulering i vedtægten ikke det store problem. Men hvis der opstår en konfliktsituation, ville en mere udtømmende paragraf om medarbejderindflydelse have været at foretrække. I mangel af en sådan er det endnu vigtigere, at de lokale regler bliver beskrevet så præcist som muligt”, siger Ole Helmersen, der repræsenterer hele det videnskabelige personale – godt 450 VIP’er – på CBS.

På hans arbejdsplads går man derfor skridtet videre.

“I løbet af efteråret skal hovedsamarbejdsudvalget (hsu) diskutere og vedtage et kodeks for god ledelse, hvor vi vil gøre, hvad vi kan, for at sikre, at der kommer så mange formuleringer med om medarbejderinvolvering som overhovedet muligt. Derudover er CBS i gang med at udarbejde forretningsordener for de enkelte institutter. Målet med dem er at få skabt faste samarbejdsorganer på samtlige institutter, hvorigennem medarbejderinddragelsen skal ske”, forklarer Ole Helmersen.

Også de studerende i DM er skeptiske over for, om vedtægtsændringen i universitetsloven i sig selv får nogen betydning for dem.

“Man har ikke givet hverken de studerende eller de ansatte en reel medbestemmelse, men blot retten til at blive hørt. Vi mangler ikke kanaler, vi kan udtrykke vores kritik igennem. Men vi savner at blive givet en stemme, som ledelsen ikke kan overhøre eller ignorere”, siger DM Studerendes formand, Katrine Kier Nielsen. <<

“Så længe solen skinner, og vi har vinden i ryggen, så er en løs formulering i vedtægten ikke det store problem”.

Ole Helmersen, fællestillidsrepræsentant, CBS

EFTERUDDANNELSE

MASTER I

journalistik

Styrk dit spirende talent

Master i journalistik kombinerer det bedste fra den journalistiske og den akademiske verden. Uddannelsen giver dig blandt andet:

- Træning i journalistisk arbejdsmetode og formidling
- Indblik i nyhedsbegrebet
- Kompetence til at foretage etiske valg og fravalg
- Kendskab til medielovgivningen
- Forståelse for mediernes rolle

Uddannelsen foregår fortrinsvis i København og enkelte gange i Odense. Forløbet varer to år på deltid.

- Studiestart d. 25. januar 2013.
- Søg senest d. 3. december.

Kontakt

Mastersekretariatet på tlf. 65 50 33 41,
e-mail: masterjournalistik@sam.sdu.dk
eller gå ind på

→ www.sdu.dk/masterjournalistik

INFORMATIONSMØDER

→ Odense

23. oktober på Syddansk Universitet kl. 16-17.30

→ København

25. oktober hos Politiken kl. 9-11

FORSKNINGSBASERET EFTERUDDANNELSE

 SYDDANSKUNIVERSITET.DK

DM · Dansk Magisterforening

Professor Ning de Cenrick-Smith
Prismodtager 2011
Humaniora og samfundsvidenskab

Professor Eske Willerslev
Prismodtager 2011
Natur og teknik

Den største anerkendelse, en forsker kan modtage, er kollegernes

Indstil din kollega til en af DM's to forskningspriser.
Frist for indsendelse er 2. oktober 2012.

Læs mere på www.dm.dk/forskningspriser

DM'S FORSKNINGSPRISER 2012
50.000 KRONER TIL HVER PRISMODTAGER

AKKA- DE- MISK Ø- LIV

Midt i Østersøen. Det eneste sted, hvor Danmarks grundfjeld titter op over jordoverfladen. 300 km fra Rusland, 40 km fra Sverige, 90 km fra Polen og 145 km fra København. Der bor 71 medlemmer af DM.

De er akademikere med base på Bornholm. De har på trods af sparsomme jobmuligheder og generel affolkning, som i resten af udkantsdanmark, valgt at blive.

Mens Bornholm for få år siden overvejende var et traditionelt sommerturistmål, er øens image i dag under forandring. Lokale specialiteter til eksport, projektidéer med øforankring og ikke mindst Folke-mødet åbner nye muligheder for højtuddannede.

Magisterbladet har mødt nogle af de magistre, der har ølivet i blodet, og som tror på udvikling i stedet for afvikling. >>

BORNHOLM:

Danmarks grundfjeld kan ses i stenbrud og langs kysterne på Bornholms nordlige halvdel. Hammerknuden og Ertholmene, der ligger ca. 18 km nordøst for Gudhjem, er steder med faststående klipper, der er dannet direkte fra smeltet stenmasse – magma – dybt i jordskorpen.

Øst for Øle Åens udløb i Østersøen på Bornholms sydkyst findes en granitsten, som ved et kryds markerer det nøjagtige skæringspunkt mellem 55 gr. nordlig bredde og 15 gr. østlig længde. Den såkaldte mellem-europæiske tid beregnes ud fra 15 gr. østlig længde og kaldes ofte "Gudhjemstid". Alle steder på 15 gr. østlig længde har – som de eneste steder i Danmark – solen lige i syd klokken 12.00 (Når der ses bort fra sommertid).

Ertholmene består af Christiansø på 22 ha, Græsholm på 11 ha, Frederikso på 4 ha samt nogle mindre øer og skær, blandt andre Tat, Lilleø, Vester-, Tyve-, Præste- og Østerskær, der er Danmarks østligste punkt.

Kilde: Naturstyrelsen og Bornholmergejden

FAGLIGE RYGSTØD OG GODE GRIN

Det kan være ensomt at arbejde alene på en ø. Derfor har en række bornholmske magistre dannet et netværk, der skal være forum for alt fra gode idéer til kollegial sparring og samfundsdebatter. Første møde bød på lidt af det hele.

Der blev knyttet nye kontakter og udvekslet fremadrettede idéer på det første netværksmøde for bornholmske magistre på Restaurant Poul P i Rønne. Fra venstre ses Rikke Brandt Broegaard, Maria Louise Ravnholt, Axel Teich Geertinger, Birgitte Jallov, Karin Topsø Larsen samt næsen af Peter Andreas Harteg.

MAGISTRE PÅ BORNHOLM:

DM har registreret 71 magistre på Bornholm

- 20 arbejder uden for øen
- 25 arbejder på øen
- 3 er selvstændige
- 5 er studerende
- 5 er pensionister og efterlønnere
- 13 er ledige eller har ikke oplyst arbejdsplads

Der er stille og langt mellem livstegnene en mandag aften efter lukketid og uden for sæsonen i hovedgaden i Rønne. Men inde på Restaurant Poul P er der selskab i sigte. To kvindelige magistre har taget initiativ til at stifte et netværk for bornholmske fagfæller. Invitationen er sendt til samtlige 71 medlemmer af DM på øen. Omkring 15 har svaret på indbydelsen, men kun seks kunne komme.

“Vores mål er at etablere et forum, hvor vi kan mødes og se, hvad der sker, når magistre går sammen. Vi ville selv-

følgelig gerne have været flere, men når man stabler noget nyt på benene, er det ikke nødvendigvis kvantitet, der tæller. Jeg er sikker på, at vi godt kan få skabt noget, der bliver så attraktivt, at folk kommer fremover”, lyder velkomsthilsenen fra Birgitte Jallov, selvstændig cand. comm. med base i Gudhjem og arbejdsplads henholdsvis hjemme og i en række afrikanske lande.

Hun har længe savnet et tættere par-løb med fagligt ligesindede, og det er hun ikke alene om.

Peter Andreas Harteg er cand.mag. i humanistisk informatik og har det seneste halvandet år programmeret hjemmesider hos et lokalt it-firma. Han føler sig ofte alene med sin faglighed og efterlyser et akademisk forum, hvor debatterne gerne må gå højt og være perspektiverende:

“Jeg savner et sted, hvor der bliver tænkt nye og andre tanker. Hvor vi kan tage konventionerne i samfundet op til debat, og hvor vi måske kan mødes over nogle spændende foredrag og nogle kurser, så vi kan udvikle os hver for sig og i fællesskab. Vi er trods alt en del her på øen, så det må da kunne lade sig gøre”, siger han.

Flyt kurser til Bornholm

Indtil i dag har der ikke været nogen organiseret kontakt mellem de bornholmske magistre. For flere måneder siden etablerede DM en såkaldt fagcelle på øen, men først da initiativtagerne til aftenens netværksmøde gik i aktion, blev der programsat nogle aktiviteter. Det første finder sted i oktober (se bokse).

Faglig oprustning og sparring har det således kun været muligt at få på hovedkontoret i København, og det har afholdt mange fra at tage del i tilbuddene, mener Peter Andreas Harteg:

“Vi går glip af meget, fordi vi bor her. Jeg er faktisk holdt helt op med at kigge på alle de spændende ting fra DM, for jeg bliver så irriteret og ærgerlig over, at jeg ikke kan deltage i noget af det. Et aften-seminar på to timer er urealistisk for os herfra at komme med til, så jeg synes, man fra DM's side burde tænke langt mere alternativt. Hvorfor ikke flytte nogle kurser herover i stedet for. Det kunne planlægges som week-

endseminarer. Så ville vi få noget input og møde nye mennesker, og magistre fra resten af Danmark ville få en oplevelse ud over det sædvanlige”, foreslår han.

Idéen inspirerer, og i løbet af få øjeblikke myldrer det frem med emner, som de fremmødte magistre drømmer om at diskutere med ligesindede: procesfacilitering, konflikthåndtering, stressbekæmpelse, arbejdsmiljø og meget andet.

Tankemylderet får Rikke Brandt Broegaard, kulturgeograf og ph.d. i samfundsvidenskab, til at fremføre en idé, hun selv har gået med:

“Jeg drømmer om, at vi kan bruge hinanden fagligt her på øen”.

Rikke Brandt Broegaard, kulturgeograf og ph.d. i samfundsvidenskab

“Jeg drømmer om, at vi kan bruge hinanden fagligt her på øen. Når jeg skal finde en til at holde et foredrag om et emne, så ville det være rigtigt rart, hvis jeg vidste, hvad mine magisterkolleger har af kompetencer. Hvorfor skal jeg flyve en foredragsholder hertil, hvis der sidder en med samme viden og oven i købet kendskab til vores virkelighed her på Bornholm allerede? Hvis vi kunne få udviklet sådant et redskab, kan vi måske sætte hinanden i spil på en helt anden måde herovre til glæde for både vores faglige udvikling og for beskæftigelsen på øen”, argumenterer hun.

Fælles indsats og ansvar

Som i mange andre udkantsområder i Danmark fylder også den dårlige beskæftigelsessituation en del på Bornholm. Ud af de 71 DM-medlemmer på øen er 13 uden tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er alt for mange, er der enighed om bordet rundt. Og det må være noget, som en fælles indsats kan gøre et eller andet ved, mener Rikke Brandt Broegaard:

“Kunne der være energi i at prøve at arbejde mere målrettet med videncenteringen?”, spørger hun ud i rummet.

Opbakningen er enstemmig, og cand. mag. i engelsk og historie Karin Topsø Larsen griber opfordringen med det samme:

“Man kunne godt forestille sig, at vi kunne bære sådan et projekt. Så kunne vi måske søge penge til det, og hvem ved, måske kan der være et job i det”, siger hun. Til daglig er hun ansat som konsulent på CRT, Center for Regional- og Turismedforskning, hvor gode projektidéer er en stor del af centrets portefølje.

De to kendte ikke hinanden før stævnet på Poul P, men da de går derfra efter et par timer, har de givet håndslag på at snakkes ved om idéen. Og det glæder aftenens ordstyrer Birgitte Jallov:

“Vi var kun seks magistre i aften, og kun et par stykker af os kendte hinanden i forvejen. Resten var nye, men allerede nu kan vi jo fornemme, at der er blevet knyttet nogle rigtig gode kontakter. Så jeg tror på, at vi godt kan få gang i et netværk, der kan give os alle sammen det faglige rygstød, som vi mangler i hverdagen”, siger hun. <

PERSONLIG RÅDGIVNING

DM's konsulent Finn Dahls-lund er på Bornholm den 22. og 23. oktober, hvor han tilbyder DM-medlemmer personlig karriererådgivning med fokus på udviklingsmæssige udfordringer eller ansættelsesretslige spørgsmål. Send en mail til ham på fda@dm.dk, hvis du er interesseret. Husk at skrive, hvilken dag du foretrækker. Samtalerne tilbydes efter først til mølle-princippet. Har du ikke mulighed for en samtale en af de pågældende dage, kan du altid få telefonisk rådgivning.

MØD DM OG ANDRE DM-MEDLEMMER TIRSDAG DEN 23. OKTOBER 2012 I RØNNE

DM inviterer bornholmske medlemmer til netværksmøde tirsdag den 23. oktober klokken 18.00-21.30 på Hotel Griffen i Rønne.

Ud over muligheden for at møde andre DM-medlemmer, udveksle erfaringer og netværke vil du kunne høre et oplæg om selvledelsens udfordringer. Omdrejningspunktet er det grænseløse arbejdsliv, hvor dilemmaer som fleksibilitet, indflydelse, frihed, fordele og ulemper kommer til debat.

Tilmelding sker på www.dm.dk under arrangementer senest den 22. oktober 2012.

“Vores mål er at etablere et forum, hvor vi kan mødes og se, hvad der sker, når magistre går sammen”.

Birgitte Jallov, cand.comm., selvstændig

Karin Topsø Larsen arbejder blandt andet med regional udvikling. Hun forudser, at der bliver flere akademiske job på Bornholm, i takt med at visionerne for øen bliver ført ud i livet.

NYT IMAGE

Befolkningstallet på Bornholm er for nedadgående, men nye tiltag skal bremse fraflytningen og lokke kloge hoveder til. Og det kan faktisk godt lade sig gøre at have et rigtigt godt og helt akademikerliv på øen, fastslår Karin Topsø Larsen, konsulent på Center for Regional- og Turismeforskning i Nexø.

Bornholm er ikke forvent med opmærksomhed. Medmindre en snestorm spærrer adgangsvejene juleaften, eller et krakket flyselskab lammer infrastrukturen.

Men nye tider er på vej.

De seneste to år har medierne i stigende grad rettet fokus østover. Folkemødet, der på rekordtid er blevet det politiske og debatlystne Danmarks foretrukne udflugtsmål, fylder sendeflader og spalter.

Karin Topsø Larsen, cand.mag. i engelsk og historie, er en af de bornholmere, der glæder sig over udviklingen. Hun er til daglig konsulent på CRT, Center for Regional- og Turismeforskning, med base i Nexø, og udviklingsprojekter, der kan sætte Bornholm på den nationale og globale dagsorden, står højt på hendes to-do-liste.

“Det bliver meget spændende at se, hvad der sker med Bornholm fremover. I øjeblikket er der gang i mange nye ting, for det er ligesom gået op for bornholmerne, at vi ikke kan læne os tilbage og se på, at affolkningen tager fart. Og Folkemødet er, som jeg ser det, den begivenhed, der for alvor kan vende udviklingen”, siger hun.

SKAL VENDE UDVIKLINGEN

Ud over Regionskommunen, Campus Bornholm og Bornholms Hospital er CRT en af de relativt få arbejdspladser på øen, der har en høj andel af akademikere på lønningslisten. 13 ud af 17 ansatte er akademikere. Og den fordeling må gerne smitte af i andre virksomheder også, mener Karin Topsø Larsen. For ifølge hende har Bornholm det, der skal til for at tiltrække og fastholde flere højtuddannede:

“I øjeblikket arbejder myndighederne og erhvervslivet sammen på en strategi, der skal ændre øens Far til fire-image til det, der er blevet døbt Bright-Green-Bornholm. Det er en samlet vision om, at Bornholm fra 2014 skal være 100 procent bæredygtig og grøn og dermed et mindre stressende sted at bo. Både Folkemødet og den strategi appellerer i høj grad til et segment med videregående uddannelser. Men derudover skal vi have endnu mere fokus på, hvad det er for nogle kapitaler, vi har herovre, og hvordan vi kan bringe dem i spil, så de skaber udvikling og arbejdspladser i stedet for afvikling”, siger hun.

Bornholm som forstad

Bornholms spisekammer kan diske op med flere eksempler på, at produkter med lokal forankring er eftertragtede over det ganske land. Olier fra Lehnsgaard, Bornholmerhanen og Bornholmske Kiks er nogle af dem. Flere fødevarerproducenter er gået sammen i en sammenslutning, de har døbt Gourmet Bornholm, og det er den slags tiltag, som højtuddannede ifølge Karin Topsø Larsen for alvor kan være med til at sætte skub i.

“Bornholm har nogle udfordringer, for der bor nogle folk her, der har nogle hårde vilkår. Landbruget og fiskeriet er i krise,

og over for de mennesker skal man ikke komme med for mange smarte københavnerholdninger om økoparadis. Men hvis man kigger på typer af vækst, der kan sættes en geografisk ramme omkring, så er der helt klart nogle ting undervejs. Og vi tror på, at udviklingen godt kan vendes, så vi i det mindste kan mindske fraflytningen fra øen. Og man kan faktisk have et rigtigt godt og helt akademikerliv på Bornholm. Vi er jo hverken Nordland eller Finmarken, vi ligger i nærheden af hovedstaden, og som metropol ændrer den sig jo også, så man kan sagtens forestille sig, at Bornholm i løbet af nogle år kan blive en slags forstad til København”, siger hun.

Karin Topsø Larsen flyttede selv fra København til Bornholm for godt 10 år siden. Det var udsigten til mere ro i hverdagen, der lokkede hende og familien til, og i det første par måneder fik de, hvad de kom efter, fortæller hun. Men så kom der fart på igen:

“Da jeg havde været på min arbejdsplads i fire måneder, blev jeg konstitueret leder. Det var jeg så i to år, før jeg søgte videre til et andet job. Og den historie hører jeg jævnligt herovre. Der er ret gode muligheder for at få turbo på karrieren, når man først er her. Jeg ville formentlig aldrig være blevet konstitueret leder så hurtigt, hvis jeg var blevet i København. Det har også sin fordel, at man hurtigt får overblik over, hvem der sidder hvor på øen. Får jeg en god idé, behøver jeg ikke skrive lange breve. Jeg ved lige, hvem jeg skal ringe til, og lynhurtigt har vi nedsat en gruppe, der er klar til at søge penge til det videre arbejde. På den måde er der rig mulighed for at præge sit job i den retning, man gerne vil, her på øen”. <

CENTER FOR REGIONAL- OG TURISMEFORSKNING

CRT er en selvejende forsknings- og udviklingsinstitution tilknyttet Bornholms Regionskommune. Centeret blev etableret i 1994 og beskæftiger i dag 17 medarbejdere.

CRT forsker i turisme og regional udvikling og kører flere store udviklingsprojekter målrettet danske landdistrikter. Derudover har centret kontrakt med VisitDenmark om udarbejdelse af den nationale turismestatistik. CRT er endvidere involveret i international forskning.

CRT har hjemme ved stenbruddet i udkanten af Nexø.

“Der er ret gode muligheder for at få turbo på karrieren, når man først er her. Jeg ville formentlig aldrig være blevet konstitueret leder så hurtigt, hvis jeg var blevet i København”.

Karin Topsø Larsen, cand.mag., konsulent på CRT i Nexø

DOBBELTLIV TUR-RETUR

Axel Teich Geertinger pendler mellem job i København og bopæl på Bornholm. Det er på mange måder et liv mellem enten og eller. Men konstruktionen er den bedste løsning, når både karriere og familieliv er højt prioriteret, fastslår han.

Axel Teich Geertinger sidder ved køkkenbordet hjemme i Rønne. Foran ham ligger en bunke af det, der optager ham de tre dage om ugen, han tilbringer på sin arbejdsplads, Dansk Center for Musikudgivelse, i København: nodehæfter.

Indbundne. Med guldbogstaver. Uden æselører.

“Lige her er der foretaget nogle rettelser i kongens parti. Det er lagt ned i et lavere leje, men hvorfor? Det har man grublet længe over. Men ved at læse Peter Heises breve fandt vi ud af, at der var sket en ændring i rollebesætningen. Det blev en skuespiller i stedet for en stjernetenor, der skulle synge partiet, og skuespilleren kunne ikke tage de høje toner. Derfor blev partiet skrevet om”, fortæller han begejstret. Det er tydeligvis ikke kun i København, at gravearbejdet i musikalske klenodier som ouverturen til “Marsk Stig”

tænder den faglige flamme i Axel Teich Geertinger.

Han er ph.d. i musikvidenskab. Siden han for tre år siden blev færdig med sine studier, har han arbejdet på centret, der hører hjemme på Det Kongelige Bibliotek. Pendlerlivet mellem Bornholm og hovedstaden går dog endnu længere tilbage.

“Vi har boet på Bornholm i 10 år, så jeg har været pendler længe. Da jeg lavede min ph.d., kunne jeg nøjes med at være i København et par gange hver anden uge, men den går ikke nu, hvor jeg er en del af et team. Så nu tager jeg til København onsdag morgen og kommer hjem fredag aften, og så arbejder jeg så mange timer, jeg kan, de tre dage”.

Den fordeling af arbejdstiden giver ham to kortere hjemmearbejdsdage mandag og tirsdag. En fordeling, som mange nok vil misunde ham, men sådan ser han ikke selv på det:

“Jeg betragter det mere som et nødvendigt onde at arbejde hjemme. Hvis jeg kunne, ville jeg hellere gå på arbejde og sidde på et kontor og så komme hjem til et hus, der ikke har noget med arbejde at gøre. Hvis jeg havde flere dage på Bornholm, ville jeg nok finde et kontorfællesskab for at få følelsen af at gå på arbejde, men det er ikke aktuelt nu, for det koster jo også”.

Og økonomien er netop en af de slagsider, som Axel Teich Geertinger peger på ved pendlertilværelsen. Han vurderer, at det koster på den dyre side af 5.000 kroner om måneden at forene jobbet i København med olivet.

“Jeg flyver frem og tilbage, selv om det er dyrt. Færgen er noget billigere, men det er for usikkert at sejle, for det sker alt for tit, at den er aflyst eller forsinket, og jeg skal jo møde til tiden ligesom alle an-

“Vi har det begge to fint med den trygge base, som en ø er. Vi har ikke trang til, at der skal ske noget nyt og stort hele tiden. På den måde passer Bornholm godt til vores sindelag”.

Axel Teich Geertinger, cand.mag. og ph.d. i musikvidenskab

Axel Teich Geertinger arbejder i København tre dage om ugen og de sidste to hjemme i Rønne. Gennem 10 år har han været øpendler. Det koster på den dyre side af 5.000 kroner om måneden at finansiere pendlerlivet.

dre mennesker. Til gengæld overnatter jeg hos nogle meget gode venner, når jeg er i København. Det sparer mig for rigtig mange penge, så det sætter jeg virkelig stor pris på. Men mine måltider tager jeg dog ude i byen, for jeg vil ikke være til for meget besvær. Så alt i alt løber udgifterne pænt meget op”.

Omkostninger for familien

Hjemme på Bornholm har pendlerlivet også omkostninger, fastslår Axel Teich Geertinger:

“Tre dage om ugen står min kone jo alene med børnene og det hele. Hun er praktiserende læge, så hun har også en travl hverdag, som hun skal passe, og vi har ikke lige nogen bedsteforældre, der kan træde til, hvis der er noget med børnene. Så enten må vi købe os til hjælp eller trække på de venner, vi har fået

herovre. Selv om nogle synes, det lyder som en solstrålehistorie at have et arbejdsliv som mit, så er det jo ikke uden omkostninger”, siger han.

Men hvorfor er det så, at familien Geertinger ikke bare rømmer øen ligesom så mange andre, når det hele bliver en tand for besværligt?

“For det første kan man få nogle end-og meget attraktive huse til meget attraktive priser på Bornholm. Og så er vi bare blevet forelskede i det her øliv. Vi har det begge to fint med den trygge base, som en ø er. Vi har ikke trang til, at der skal ske noget nyt og stort hele tiden. På den måde passer Bornholm godt til vores sindelag. Jeg er født i Tyskland og vokset op på Sjælland, og min kone kommer fra København. Da hun skulle i turnus i forbindelse med sin uddannelse, boede vi på Nørrebro,

og det er unægtelig noget af en kontrast til Bornholm. Men det var måske netop det, der trak i os. Og vi havde begge to fornemmelsen af at falde på plads, da vi kom herover”.

Når et flyselskab som Cimber krakker, når vinteren viser tænder, eller når der opstår andre problemer, der konfronterer bornholmerne med, at ølivet er enten-eller, overvejer Axel Teich Geertinger og hans kone seriøst, om det alligevel er for besværligt at blive.

“Vi taler også jævnligt om, hvad vi skal gøre, hvis jeg mister mit arbejde. Som læge er min kone jo flytbar, så vi har indimellem vendt tanken om at flytte til udlandet. Men jeg tror, at uanset hvad der sker, så vil vi i sidste ende vælge Bornholm. Så må jeg finde en alternativ måde at udfolde mit akademiske liv på herovre”. <

UDSYN OG UDVIKLING

Det kan sagtens lade sig gøre at arbejde globalt lokalt, fastslår to magistre. Verden er kun en flybillet væk, og der kommer spændende ting ud af at kombinere verdens vingesus med livet som øbo.

Birgitte Jallov og Rikke Brandt Broegaard har noget, som enhver med hang til ejendomsmæglerslang bliver grøn af misundelse over: havudsigt. Og ikke nok med det. Den ene har kontor i en nedlagt mølle, den anden i en firlænget gård med 1.000 km² til sin rådighed. Derudover har de fleksibilitet og tid til familien. Og job, der som modvægt til ølivet har fangarme langt ud i den globale verden.

“Ja, det er en fed ramme til det liv, som mange magistre lever. Livskvaliteten er høj, der er frie rammer, og så har vi jo udsigten med os. Der burde faktisk være mange flere her”, siger Birgitte Jallov grinede, mens hun viser vej til det, familien kalder deres afrikanske hus: Et rum på godt 100 km² med frilagte hanebjælker, masser af indbo fra familiens år i blandt andet Mozambique – og altså havudsigt.

Begge kvinder arbejder selvstændigt. Birgitte Jallov er cand.comm. og har gennem mange år gjort nærradioer i blandt andet Afrika til sin levevej. Hun har boet i Schweiz, arbejdet for UNESCO i Afrika og er i dag en af en håndfuld eksperter på feltet i verden. Rikke Brandt Broegaard er kulturgeograf og ph.d. i internationale udviklingsstudier og har efter en

årrække i Nicaragua gjort Bornholm til sin base. To tredjedele af tiden er hun ansat som landdistriktscoach i LAG, Lokal Aktionsgruppe, hvor hun arbejder med territoriell udvikling og innovation på Bornholm – med kontor i og havudsigt fra den gamle mølle i Gudhjem. Resten af tiden er hun selvstændig og leverer udviklingsanalyser til blandt andre Danida.

“Efter ti år i udviklingslande ville jeg gerne have, at mine børn skulle vokse op i Danmark. Min mand er amerikaner og tropisk havbiolog, og skulle han bo i Danmark, skulle han i det mindste kunne se havet. Umiddelbart troede jeg, at jeg ved at flytte herover valgte karrieren fra og familien til, men sådan er det ikke gået. Vi har boet her i fire år nu, og jeg netværker stadig internationalt, samtidig med at jeg har god tid til min familie. Der er faktisk flere muligheder end begrænsninger herovre. Min mand arbejder for Danida, EU og Verdensbanken med miljøprojekter i hele verden. Det kan godt lade sig gøre med base på Bornholm”, fortæller Rikke Brandt Broegaard.

Isolation er et valg

En returbillet til flyet mellem Rønne og København kan koste på den dyre side af

1.000 kroner, hvis den bliver bestilt i sidste øjeblik. Er der bedre tid, falder prisen tilsvarende. Men uanset niveauet opvejes udgiften ved de andre fordele, der er ved at bo på Bornholm, mener Birgitte Jallov:

“Det er selvfølgelig dyrere at transportere sig, når man bor på en ø. Men til gengæld har vi fået en hel gård for det halve af, hvad et parcelhus i en forstad til København ville koste. Og vi har taget en principbeslutning om, at uanset hvor fattige vi en dag bliver, så skal der være råd til at tage til København, når der er noget, vi finder vigtigt. På den måde er man ikke udelukket fra det øvrige samfund, medmindre man selv vælger at være det”.

Birgitte Jallov arbejder som konsulent for FN-organisationer, ngo'er, Danida og andre bilaterale organisationer og bygger lige nu et nyt firma op, hvor hun vil bringe en del af sine uddannelses- og rådgivningsaktiviteter fra skyggen under mangotræerne ud på nettet. Alligevel står det globale arbejde højt, og arbejdsrejserne betyder, at hun tilbringer op imod tre måneder om året i udviklingslande. Rikke Brandt Broegaard har valgt at indstille rejseriet, til børnene bliver større. Men fælles for de to magistre er,

“For mig var det lidt et mærkeligt hop til siden at flytte til Bornholm, for hvad har det lige med jordrettigheder og udviklingsarbejde at gøre?”

Rikke Brandt Broegaard, kulturgeograf og ph.d. i samfundsvidenskab, www.a4d.dk

Birgitte Jallov, selvstændig magister og Afrika-ekspert, viser sit afrikanske hus frem: et rum på godt 100 km² med frilagte hanebjælker og masser af indbo fra familiens år i blandt andet Mozambique.

Rikke Brandt Broegaard, kulturgeograf, arbejder deltids som landdistriktscoach og resten af tiden som selvstændig fra kontoret i den gamle mølle i Gudhjem.

“Det er en fed ramme til det liv, som mange magistre lever. Livskvaliteten er høj, der er frie rammer, og så har vi jo udsigten med os. Der burde faktisk være mange flere her”.

Birgitte Jallov, cand.comm. og Afrika-ekspert, www.empowerhouse.dk

at de også har et ønske om at bruge det globale lokalt.

“For mig var det lidt et mærkeligt hop til siden at flytte til Bornholm, for hvad har det lige med jordrettigheder og udviklingsarbejde at gøre? Men jeg kan se nu, at der alligevel er en rød tråd i det, jeg beskæftiger mig med. Jeg kan bruge min globale erfaring på at arbejde lokalt i min egen kultur. På Bornholm er det også relevant at kigge på, hvordan demokra-

tiet udvikler sig, og hvordan fællesskaber opstår, og min erfaring med at give hjælp til selvhjælp til små virksomheder og foreninger bruger jeg jo i høj grad i mit job på LAG”, siger hun.

Samme oplevelse har Birgitte Jallov. Når der ikke står Afrika på programmet, er hun en af de ildsjæle, som kendetegner ethvert lokalsamfund:

“Mit arbejde handler om at gøre Bornholm til et endnu bedre sted at bo og

være, og der trækker jeg helt naturligt på nogle af de erfaringer, jeg har fra mit arbejde ude i verden. Jeg er med i en lokal tænketank og i kulturcenteret Svanekegaarden, og jeg synes, at en cocktail af noget meget lokalt kombineret med verdens vingesus giver nogle fantastiske resultater. På Bornholm ved vi godt, at vi er nødt til at åbne os mod omverdenen, hvis vi vil have fremskridt, og det synes jeg i høj grad, at vi lever op til”. <<

RUC MED I STORT UNIVERSITETSPROJEKT

Roskilde Universitet skal være samarbejdspartner i et nyt projekt, der skal arbejde med kvalitetssikring og internationalisering af Europas universiteter. Det er lektor Ida Klitgård, der skal repræsentere RUC i det treårige europæiske erfaringsnetværk med et budget på 1.100.000 euro. Netværket har 38 partnere spredt ud over en lang række af Europas universiteter. Partnerne i netværket har til opgave at kortlægge typiske problemer, behov og muligheder for at skabe frugtbare samarbejder og anbefalinger om en fælles "best practise".

MONA-konference 2012 i Middelfart

Tidsskriftet "MONA – Matematik og Naturfagsdidaktik" afholder igen i år en konference om et aktuelt tema, der samler undervisere, formidlere, udviklere og forskere på langs af uddannelsesniveauer og på tværs af det matematiske og naturfaglige område.

Temaet i år bliver "Ny Nordisk Skole – hvad er det i matematik og naturfagene?". Børne- og undervisningsminister Christine Antorini deltager i konferencen med et oplæg om Ny Nordisk Skole.

Program og tilmelding findes på www.ind.ku.dk/mona/konference2012/

ARBEJDSMARKEDET ER BLEVET SNÆVERT

Krisen har slået bunden ud af det danske arbejdsmarked og forceret en – ellers sund – langsigtet trend, hvor arbejdsstyrken gradvist er blevet bedre uddannet, skriver Mandag Morgen på baggrund af en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Tusindvis af danskere er blevet kastet ud i en situation, hvor der ikke længere er plads til de mange lavtuddannede.

Arbejdsmarkedsforsker Henning Jørgensen efterspørger en målrettet satsning på "alternative arbejdsmarkeder", der kan samle de arbejdsløse op.

FIRE KVALITETER VED EFFEKTIVE LEDERE

Hvordan kan du effektivt uddelegere ansvar og få det bedste ud af dine medarbejdere? PROBANA Business School har svaret:

1. Du udfører supervision – et pænere ord for kontrol – så medarbejderne ikke føler sig "forhørt".
2. Du stiller konstruktive spørgsmål i stedet for at give instruktioner.
3. Vær en ressource for dem. Lad dine medarbejdere vide, at du er der for dem.
4. Vis dine egne fejl. Så lærer dine medarbejdere, at det er okay at fejle. Hvor svært kan det være?

“Man bør ikke fravælge sociale medier. Det er de simpelthen for underholdende til. Og vi er nødt til at være med for ikke at hæmme os selv socialt og i forhold til job og karriere”.

Pernille Tranberg, ekspert i sociale medier, i Berlingske

Få bonus hos:

Meld dig ind på fbf.nu

Få bonus på alt fra rejser, dagligvarer, tøj, oplevelser, møbler, værktøj, hårde hvidevarer, TV, byggematerialer, computere, briller, benzin, mobiltelefoni og meget meget mere...

Alle medlemmer i Dansk Magisterforening kan blive medlem af **Forbrugsforeningen**. Med et betalingskort fra Forbrugsforeningen kan du spare penge og optjene bonus hver dag – året rundt.

Forbrugsforeningen er Danmarks største indkøbsforening, og du kan nu anvende dit betalingskort fra Forbrugsforeningen flere end 4.600 steder fordelt over hele landet. Som medlem optjener du bonus, nogle steder helt op til 35%. Sidste år optjente Dansk Magisterforenings medlemmer i gennemsnit kr. 1.000,- i bonus ved at bruge Forbrugsforeningens betalingskort.

Vil du også spare penge? Meld dig ind i Forbrugsforeningen på **fbf.nu**. Så er du allerede godt på vej til at spare mange penge.

Vil du se, hvor meget netop du kan spare ved at blive medlem, så prøv vores BonusBeregner på **spar.fbf.nu**

Find butikkerne med bonus hurtigt og mobilt. Scan QR-koden og download Forbrugsforeningens app.

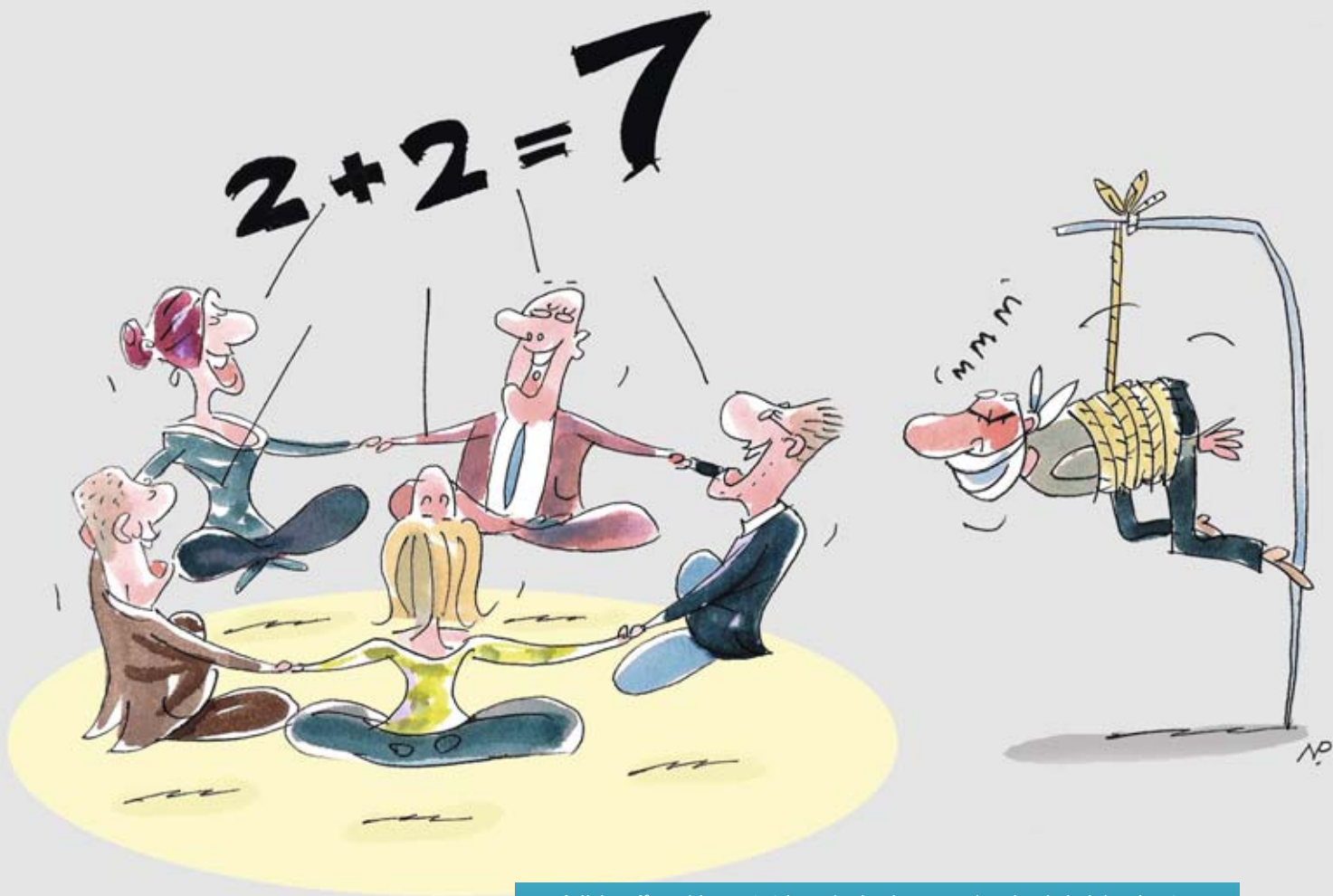

*) Se aktuel bonussats / medlemsfordel på forbrugsforeningen.dk

Rend mig i anerkendelsen

En konsulent opfordrer til revolte mod anerkendende ledelse: "Et kritisk tænkende menneske får ondt i maven, når anerkendende kommunikation får lov til at dominere".

Fagfolk kan få problemer i virksomheder, hvor anerkendende ledelse dominerer.

En psykisk udviklingshæmmed mand sætter ild på det bosted, hvor han også selv bor. Ingen omkommer under branden.

Efter den voldsomme begivenhed holder bostedet et internt møde, hvor en medarbejder rejser kritik. Han påpeger, at man på bostedet ikke har de rigtige kompetencer til at tage vare på en så syg beboer. Efter mødet bliver han kaldt til samtale med sin leder. En fyring hænger i luften. "Sådan taler vi ikke her", lyder lederens besked.

Forvirret? Her kommer en forklaring fra en kender af offentlige arbejdspladser.

"Medarbejderen brød med et dogme i virksomheden ved at kalde en fejl for en fejl. Anerkendende ledelse og anerkendende kommunikation hviler på tre principper: Man skal rose frem for at kritisere, man skal udforske frem for at konkludere, og alle opfattelser er ligeværdige. Fejl findes ikke, uanset hvor meget det brænder og ryger", siger cand.merc. Kim Buch, ekstern lektor på Syddansk Universitet og på Journalist- og Mediehøjskolen, foredragsholder, forfatter og konsulent.

DM-medlemmer i farezonen

Under anerkendelsens bløde overflade lurer behård social kontrol.

"Ledelsesformen har skyggesider. Den bliver let et tyranni iført bløde gevandter og plusordsparoler, som kun anerkender sig selv. Anerkendende kommunikation er lyserød og sød og fristende som en candyfloss, men man efterlades med en klistret fornemmelse og et hul i maven. Det er småt med indhold og direkte usundt i for store mængder", fremhæver Buch.

Når kravet om anerkendelse bliver den dominerende ideologi på en arbejdsplads, bliver det psykiske arbejdsmiljø dårligt. Fagligheden bliver trængt i baggrunden, og det placerer DM's medlemmer i en risikogrube.

"Hvis man gennem hele sin uddannelse har lært at skelne mellem fakta og formodning, mellem rigtigt og forkert og mellem høj og lav kvalitet, så får man det

svært, hvis man havner på en arbejdsplads, hvor anerkendende kommunikation er den eneste legitime måde at tale sammen på", siger konsulent.

Anerkendelsen holder hurtigt op, når den selv bliver udfordret.

"Kritik er forbudt, fejl findes ikke, og alt er en proces. Til sidst får man et arbejdsklima befolket af sarte mimoser, hvor selv det spædeste miav opfattes som et livstruende løvebrøl, og ingen tør udfordre gruppens synspunkter. Den sociale kontrol er behård".

Ilftattigt arbejdsmiljø

Stadig flere DM-medlemmer arbejder i miljøer, hvor krav om harmoni og god tone er et højere mål end resultater og udvikling.

"Anerkendende ledelse fejler i disse år ind over det ganske land, og især ind over den offentlige sektor. Og hvis man som magister møder op på sit nye job med den rimelige forventning, at man skal indgå i et præstationsfællesskab, så får man hurtigt problemer, når man forsøger at konkludere, præstere og skabe resultater. Der bliver holdt timelange møder, hvor der ikke bliver konkluderet, ikke bliver truffet beslutninger og ikke bliver prioriteret. Succeskriteriet er, at alle bliver hørt og set og anerkendt, uanset hvor uvidende de er, eller hvor idiotisk de opfører sig".

Vreden høres tydeligt, når Kim Buch går i rette med anerkendelsens dogme. Ordene har kant.

"Anerkendende ledelse i sin rene form er et overgreb på fornuft og følelse på én gang. Som medarbejder kan du ikke nøjes med at anerkende din kollegas faglighed og samarbejde på et fundament af faglighed. Du skal med vold og magt anerkende relationen på en måde, der ligner en familierelation. Anerkendende ledelse udvander grænserne mellem det private og det professionelle".

Og det er ikke underligt. Historisk set udspringer anerkendende kommunikation af familierapien, hvor den er et redskab for terapeuten, påpeger Buch.

FYRAFTENSMØDE

Kim Buch har læst idéhistorie på Aarhus Universitet og har i mange år arbejdet med udvikling, ledelse og marketing i private og offentlige virksomheder.

Du kan møde Kim Buch til fyraftensmøde i DM. I København den 18. september og i Aarhus den 11. oktober. "Rend mig i anerkendelsen" hedder hans oplæg. Se tid og sted på dm.dk.

Sådan får du luft

Men hvad gør man som medarbejder ved mavepinen, når diagnosen er stillet? Hvad er kuren mod en ledelsesstil, der påstår, at alt er lige godt og rigtigt og sandt og smukt?

"Det er svært at ændre en ledelseskultur, der ikke kan rumme kritik. Man kan forsøge i det små at udvise mod og skubbe til grænserne for, hvad der er tilladt at sige. Måske giver det resultater. Man kan også vælge at holde lav profil. Det er bare ikke særlig sjovt, hvis man har ambitioner om at gøre sit arbejde godt. Man kan blive nødt til at finde sig et andet arbejde".

Kim Buchs største trøst er, at også anerkendende ledelse er en modebølge, der vil forsvinde af sig selv eller blive forvandlet til et redskab på linje med andre redskaber.

"Sådan er det gået Total Quality Management, den lærende organisation og værdibaseret ledelse. Sådan vil det også gå med anerkendende ledelse. Det gode, der vil overleve fra anerkendende ledelse, er det, vi alle sammen ved i forvejen, nemlig at et godt samarbejde er kendetegnet af 80 procent positiv og 20 procent kritisk kommunikation. Men når det positive skal fylde 100 procent, bliver de 20 procent forbudt, og så går det galt". <<

I denne nye serie kigger vi tilbage på Dansk Magisterforening fra dens grundlæggelse

i 1918 og op til i dag. Hvad op tog sindene, hvad var på foreningens politiske dagsorden,

og hvilke problemer baksede foreningen med? Vores kilde til den viden er "Meddelelser til

Medlemmerne", som i 1962 fik navnet Magisterbladet.

Forelæsning på Københavns Universitet i 1920'erne.

ANVISNINGSKONTORET

I "Meddelelser til Medlemmerne" nr. 8 fra maj 1920 skriver formanden for Almindelig dansk cand.mag.-Organisation, Kr. Simonsen følgende:

"En følelig Læremangel ved de højere Skoler er nær forestående. Cand.mag.er og Stud.mag.er, der ønsker undervisningsarbejde, har derfor god udsigt til sådant, når de henvender sig til det af A.D.C.M.O.s Hoved- og Juniorafdeling oprettede anvisningskontor, hvis adresse er Gymnasieskolens Anvisningskontor, Østervoldgade 7, København K".

Med andre ord havde organisationen selv taget hånd om at formidle job til medlemmerne, både kandidaterne og de studerende. Kontoret "fører lister over samtlige Cand.mag.er, Magistre og Stud.mag.er. Det holder sig underrettet om alle ledige Lektorater, Adjunktembeder og Seminarielærerembeder og disses Besættelse". Anvisningskontoret blev ledet af "Cand.mag. Frk. Sofie Petersen og Stud.mag. Carsten Henriksen".

Organisationen forsøgte at få hånd i hanke med, hvem der blev ansat på skolerne, eller rettere: Om de, der blev ansat, havde de rette kvalifikationer. På grund af læremanglen var der nemlig rektorer, der ansatte ikke-kvalificerede lærere.

I oktober 1920 var der 418 medlemmer af A.D.C.M.O., en stigning siden april 1919 på 180 medlemmer og i procent knap

75. Juniorafdelingen, der blev stiftet den 23. marts 1920, havde allerede i oktober samme år 181 medlemmer.

Formanende ord fra Simonsen

Kr. Simonsen trak sig som formand i november 1920. Han skriver i "Et par ord til afsked": "Hovedgrunden til, at jeg har ønsket at træde tilbage, er, at det efter min Opfattelse er nødvendigt for de nærmest kommende Aars Arbejde, at Formanden bor i København eller dog nær ved København. Jeg har ofte følt Vanskelighederne ved i en Provinsby at holde mig à jour med Sagerne Udvikling". Sjovt nok bor DM's formand i dag, Ingrid Stage, tæt på Simonsens by Sorø – dog uden informations- og kommunikationsvanskeligheder.

Simonsen har i sit afskedsbrev trang til at "lægge Medlemmerne et par Ting paa Sinde": "Først da dette, at Naturens Gang er, at en Fagorganisation først maa være stor, dernæst vokse sig stærk, og saa i Kraft af sin Størrelse og sin Styrke være i Stand til at gennemføre sine Krav. En Del af vore Medlemmer kræver, at Organisationen skal gennemføre Kravene straks; men dette lader sig ikke gøre, thi det strider som sagt mod Naturens Orden". Gad vide, om Ingrid Stage i dag kunne bruge den argumentation, selv om den kan være vanskelig at gendrive.

Simonsen fortsætter med sine formaning: "Er man utilfreds med Organisationens Taktik, synes man, at der udrettes for lidt, så kan man skælde Formanden ud, man kan søge at vælte Bestyrelsen, man kan arbejde paa selv at faa Ledelsen. *Der er blot én eneste Ting, man ikke kan gøre*: Man kan ikke melde sig fra". Det kunne vel også være sagt i dag af DM's formand.

Protestskrivelse fra de studerende

Juniorafdelingen var naturligt nok bekymrede for deres fremtidige jobmuligheder – også dengang var dimittendledigheden et alvorligt emne. De tog derfor det store skridt "ærbødigst at gøre det høje Ministerium opmærksom paa, at de Studerende, der for Øjeblikket forbereder sig til Skoleembedseksamen, med Ængstelse har set, at en Række af de Stillinger, hvortil Skoleembedseksamenen skulde gøre dem kvalificerede, er blevet lukket for dem ved at blive fast besat med Lærere med ringere Uddannelse, og at der er overordentlig stor Fare for, at mange af de Studerende vil opgive at fuldende deres Studier, såfremt Kravet om Cand.mag.ers Fortrinsret ikke anerkendes". Klar og ren tale uden taktiske overvejelser og i bevidsthed om egne kvalifikationer. Man kan jo lige så godt kalde en spade for en spade. <<

Studieforsikring til **lav pris** hos Lærerstandens Brandforsikring

Studieforsikringen omfatter:

- Indboforsikring - **50% rabat**
- Rejseforsikring Verden - **50% rabat**
- Ulykkesforsikring - **25% rabat**

Flere fordele:

- Har du en Studieforsikring hos os, kan du få **25% studierabat** på Bil-, Motorcykel- og Knallertforsikring
- Spar **8%** ved at betale én gang om året

Studieforsikringen koster mellem 376 og 501 kr. pr. kvartal (indeks 2012) alt efter, hvor i landet du bor.

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING
www.lb.dk · Tlf.: 33 11 77 55

I 20 artikler i Magisterbladet præsenterer vi en række faglige selskaber og foreninger. De har alle deres udsping eller virke inden for det store uni-

vers, der beskæftigelsesmæssigt udgøres af DM's mange medlemmer.

Artikelserien er et led i DM's fokus på medlemmernes

faglighed og beskæftigelse. Hvis du er medlem af en faglig forening, som du gerne ser præsenteret, eller hvis du har forslag og idéer til emner og

temaer, der kan tages op på kurser, fyraftensmøder m.v., så vil vi meget gerne høre fra dig.

Skriv en mail til faglighed@dm.dk.

Netværk med god energi

Energiforum Danmark hedder et netværk, hvor 400 virksomheders repræsentanter udveksler grøn viden. Fra Rudersdal Kommune lyder lutter lovord: "Jeg ved ikke, hvor jeg ellers skulle få så godt et overblik og så gode kontakter", siger en biolog i teknisk forvaltning.

“Hvis jeg ikke havde Energiforum Danmark til at sortere i informationerne, ville min arbejdsdag blive endnu længere”.

Lis Thodberg, chef for Natur, Park og Miljø, Rudersdal Kommune

På hendes opslagstavle hænger et kort over Rudersdal Kommune. Kortet er krøllet og medtaget i hjørnerne efter et ukendt antal ture ned i og op af en lomme. Nu puster det ud mellem fire knappenåle.

“Jeg aftalte med den ansvarlige for ruten, at jeg lige så godt kunne tjekke skilte, når jeg nu alligevel skulle ud at cykle. Så kunne vi finde ud af, om man for vild”, siger Lis Thodberg, chef for Natur, Park og Miljø i Rudersdal Kommunes tekniske forvaltning.

Lis Thodberg kørte hele ruten på 42 kilometer på en eftermiddag. Og hun for ikke vild.

Samme indtryk giver hendes cv. Cand. scient. i 1988 med botanik som speciale, job hos flere rådgivende virksomheder og på Slagteriernes Forskningsinstitut, Landbrugsraadet og Solum A/S. Hendes jobtitler i udvalg: biolog, konsulent, seniorkonsulent, projektleder, fagchef, administrerende direktør. Hun har været medarbejderrepræsentant i flere bestyrelser, og hun har modtaget en miljøpris for bedste miljøtekniske revision.

Den røde tråd i Lis Thodbergs cv er grøn og vævet af kvalitetsledelse, miljøledelse og energiledelse. Og så brænder hun for at inddrage sine medarbejdere og for kommunikation.

Energiforum Danmark er et vigtigt redskab.

“Energiområdet er utrolig svært at overskue. Der sker så meget nyt rent teknisk, og der er stor politisk bevågenhed. Hvis jeg ikke havde Energiforum Danmark til at sortere i informationerne, ville min arbejdsdag blive endnu længere”, vurderer natur-, park- og miljøchefen.

Grundlagt på en oliekrise

Lis Thodberg kender Energiforum Danmark bedre end de fleste. I 2004 og to år frem var hun netværkets første kvindelige formand.

Dengang hed det Foreningen for Energi og Miljø, som igen var arvtager efter Foreningen for Energistyrelse, der byggede videre på det daværende Handelsministeriets Energispareudvalg, der blev nedlagt i 1973 i en stemning af oliekrise, bilfrie søndage og lovfæstede maksimaltemperaturer i de danske dagligstuer.

I dag er Energiforum Danmark både et netværk for virksomheder, der vil spare på energien, og virksomheder, der arbejder med andre elementer i et grønnere miljø. Her er lokalafdelinger, erfa-grupper, konferencer og møder. Her er en hjemmeside med nyhedsbreve, opdateringer, høringsvar og nyttige links.

Set fra Rudersdal Kommune er fordelene ved Energiforum Danmark mange. Den vigtigste:

“Netværket er professionelt drevet. Der er en ansat sekretariatsleder, og oplysningerne på hjemmesiden har høj lødighed. Data er validerede. Man kan bruge informationerne, fordi man kan stole på, at de er korrekte, og at de er opdaterede”, siger Lis Thodberg.

Effektive kontakter

En anden fordel er netværkets funktion som sorteringscentral.

“I dag har vi masser af viden og informationer om miljø og energi, men fordi området er så politisk interessant, kan man godt mangle neutrale informationer. Specielt hvis man vil orientere sig på et område, der ikke er ens eget speciale,

tager det tid at oparbejde en fornemmelse for, hvad der er vigtigt og mindre vigtigt. Gennem netværket kan man få en hurtig introduktion. Det gælder også helt banale små behov. Forleden blev jeg spurgt om noget med lavenergiklasse 1-huse, som jeg ikke vidste nok om på stående fod. Så kontakter jeg sekretariatet og får lynhurtigt et par ekspertnavne, som jeg kan give videre”.

Tredje fordel hedder netværk i netværket.

“Til årsmøderne er vi typisk langt over 100 deltagere, og selv om årsmøderne er hyggelige, er de ikke hyggemøder. Der foregår en intens udveksling af konkret viden på energi- og miljøområdet blandet med information om politiske initiativer, som man enten håber på eller frygter, men under alle omstændigheder må forberede sig på, og så snakker vi selvfølgelig også om alt muligt andet indimellem, for eksempel jobskifte”, fortæller Lis Thodberg.

Ind med sol og vind

Specialinteresser kan dyrkes på temamøder og konferencer. Aktuelle tilbud i efteråret er et møde om solceller i boligforeninger, en konference om energibesparelser i det offentlige, der blandt andet handler om rammebetingelser, partnerskab, energioptimering, solcelleudbud, ventilation, smart grid og kommunikation, en temadag om elbesparelser med spændingsstyring og et møde om aktive børn i passive børnehaver.

Otte lokale netværk sørger for geografisk spredning og har egne arrangementer. Netværkets energi rækker langt. Se alle tilbud på www.energiforumdanmark.dk. <<

ENERGIFORUM DANMARK

Energiforum Danmark er et stort netværk for alle, der arbejder professionelt med energibesparelser. Netværket fungerer som vidensbank og udviklingsforum. Det har omkring 400 offentlige og private virksomheder som medlemmer.

FORMÅL

Netværket ønsker aktivt at medvirke til at nedbringe energiforbruget til gavn for samfund og miljø. Internt ved faglig sparring og vidensdeling. Eksternt ved at påvirke lovgivningen og den samfundsmæssige debat.

AKTIVITETER

På www.energiforumdanmark.dk er kalenderen fuld. Netværket holder konferencer og temadage om energibesparelser i det offentlige, køling, spændingsstyring, energirenovering, vindmøller, fossile brændstoffer og meget mere. Energiforum Danmark har otte lokale netværk, som arrangerer temaeftersmiddage, virksomhedsbesøg og fyraftensmøder. De er åbne for alle.

Krisen har bidt sig fast med høj ledighed

Første halvårs tal for 2012 viser, at ledighedsniveauet ligger på lidt under 4.000 personer svarende til en ledighedsprocent på omkring 7. Dimittendledigheden er rekordhøj på akademikerområdet, og det nye er, at djøf'ernes ledighed er højere end magistrenes.

Ultimo august viste MA's prognose, at 645 medlemmer stod til at miste deres dagpengeret. MA's bestyrelse har arbejdet specielt for forbedringer af både genoptjeningskravet og de supplerende dagpenge.

Efterlønsreformen

Ca. 8.000 medlemmer havde to måneder før udløbet den 1. oktober benyttet sig af at hæve deres efterlønsbidrag. Ikke overraskende udgør de yngre årgange den største andel.

Mange af MA's ældre medlemmer har ønsket at fastholde fordelene i efterlønnen, blandt andet at bruge den fleksibelt i en nedtrapning de sidste arbejdsår samtidig med at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Fleksibilitet

MA har igennem de seneste år arbejdet med mere fleksible former for rådighedsmøder. Man kan nu som ledig booke sig til en række workshops og individuelle samtaler. Det kan fx handle om at blive bedre til at skrive ansøgninger eller om hvordan man får job i gymnasieskolen og i små og mellemstore virksomheder. Rådighedstjekket kan fremover klares over nettet/telefonen eller i forbindelse med, at man deltager i en aktivitet i MA.

Ny hjemmeside og selvbetjening

MA får en forbedret selvbetjening med flere funktioner. Vigtigst er en gradvis overgang til fuld elektronisk kommunikation med medlemmerne til afløsning for brevpost. I juni måned fik MA ny hjemmeside, hvor der navnlig er brugt kræfter på regelformidlingen, så medlemmerne kan finde svar på deres spørgsmål hurtigt og nemt.

MA flytter fra Mimersgade

Lokalerne er blevet utidssvarende, og indeklimaet er ringe, så MA har kigget sig omkring efter nye lokaler i København. Flere muligheder har været i spil, men

da MA fik tilbuddet om at flytte ud på Peter Bangsvej ved siden af DM, sagde bestyrelsen ja. Det sker næste sommer.

Samarbejdet i magisterfamilien skal fortsat styrkes. Vi har skabt tættere kontakt til GL's og DM's tillidsrepræsentanter, så de er bedre klædt på til at informere medlemmerne om arbejdsløshedsforsikring og efterløn.

MA's økonomi 2011

Ca. 22.500 medlemmer fik en eller flere ydelser udbetalt af MA. Hovedsagelig i form af dagpenge, men også som feriedagpenge, efterløn, uddannelse og skattefri præmie. I alt for 857 mio.kr.

Netto voksede medlemstallet i 2011 med 557 betalende medlemmer. Oveni valgte 2.200 studerende et studiemedlemskab i MA. Næsten en fordobling i forhold til året før i 2010. Seneste opgjorte medlemstal fra juni 2012 er på 58.198.

Valg og generalforsamling 2012

Der er bestyrelsesvalg i år, og vi udsender stemmesedel og valgmateriale 31. oktober.

Lørdag den 24. november er der generalforsamling kl. 14 i MA's lokaler i København, Mimersgade 47.

Forslag til dagsorden kan sendes til rjo@ma-kasse.dk senest fire uger før. Du kan rekvirere generalforsamlingsmaterialet på samme mail eller på 35 86 68 49.

MA yder tilskud til transport til og fra generalforsamlingen og byder på en lille forfriskning. Alle medlemmer er velkomne.

MA-KASSE.DK

MA-NYT.DK

ANDENAKTOER.DK

Det er os med

CANDPORTALEN.DK

A-kassen for højtuddannede

MANGE STÅR OVER FOR AT RYGE HELT UD AF DAGPENGE SYSTEMET

645 medlemmer af MA står over for at ryge helt ud af dagpengesystemet til nytår. Det er den grusomme konsekvens af forringelserne af dagpengesystemet, som blev vedtaget for lidt over to år siden. I MA modarbejder vi naturligvis disse forringelser, som har mere og mere katastrofale følger, jo mere dimittendarbejdsløsheden stiger. Omkring halvdelen af de 645 ser ud til at være dimittender, der således ikke har nået at få fodfæste på arbejdsmarkedet, selvom – eller måske netop på grund af – at de er blevet trukket igennem diverse offentlige jobtilskudsordninger og aktiveringer.

Regeringens nye jobplan hjælper næppe ret meget, så længe der ikke udstedes en jobgaranti eller tilbydes en uddannelse, der betyder genoptjening af dagpengere retten. Der er jo i den nuværende krise ikke job nok, så hvorfor skal de arbejdsløse straffes ekstra? MA har foreslået, at de, der står over for at falde ud af dagpengesystemet, tilbydes enten et job eller en uddannelse med dagpengegenoptjeningsret i mindst lige så lang tid som længden af dagpengegenoptjeningskravet. Dette krav er yderst rimeligt og vil kunne hjælpe mange arbejdsløse og bidrage til den opkvalificering af arbejdsstyrken, som så mange taler om nødvendigheden af, samtidig med at det vil skabe en del nye underviserjob.

Det er den situation, der lige nu naturligvis optager os mest i MA. Vi har planlagt mange tilbud og mødemuligheder for dem, der står over for at falde ud af dagpengesystemet.

Både dagpengeforringelserne og den såkaldte efterlønsreform får jo desværre enkelte til at blive helt opgivende og melde sig helt ud af systemet. Det er dog lykkedes os i MA at dæmme op for den tendens gennem medlemskampagner, der betyder, at vi stadig bliver flere i MA. Således har vi nu rundet over 58.198 medlemmer.

Efter at det blev muligt for studerende at blive gratis medlem af en a-kasse i fem år, så længe man er under 30 år, har vi satset på at hverve studerende som gratis medlemmer af MA. Fordelen for de studerende ved et studiemedlemskab er, at de kan få dagpenge, fra den dag de dimitterer, i stedet for ikke at få dagpenge i de første fem uger, efter at de har dimitteret. Har du børn,

som studerer, eller kender du studerende, så oplys dem endelig om denne mulighed for at være gratis medlem af MA som studerende.

Vi arbejder i MA ihærdigt på at forbedre medlemsservicen. Vi havde desværre en forringet medlemsservice under en meget langvarig implementering af et nyt it-system. Dette er heldigvis for længst overvundet, og selvbetjeningsmulighederne via hjemmesiden – som også er ny – er blevet flere, og i september og oktober kommer der endnu flere selvbetjeningsmuligheder. Samtidig er vores sagsbehandlingstider blevet nedbragt væsentligt og skal, inden året er omme, yderligere forkortes. For at gøre servicen bedre og mere målrettet gennemfører vi for tiden en tilfredshedsundersøgelse blandt medlemmerne af MA. Denne undersøgelse skulle meget gerne vise os, hvor medlemmerne lægger vægt på, at vi forbedrer medlemsservicen yderligere. Har du ikke modtaget dette spørgeskema, skyldes det måske, at MA ikke har din mailadresse. Den vil vi meget gerne have. Hvis du giver os din mailadresse, har du også mulighed for at modtage vores nyhedsbrev, der udkommer 6-8 gange om året. <<

“Det er den situation, der lige nu naturligvis optager os mest i MA. Vi har planlagt mange tilbud og mødemuligheder for dem, der står over for at falde ud af dagpengesystemet”.

Søg forskningsmidler hos Det Frie Forskningsråd i 2013

Det Frie Forskningsråd indkalder nu ansøgninger om støtte til forskningsaktiviteter med start i 2013.

Hovedansøgningsfrist (E2012) oktober/november 2012 og
Forårsfrist (F2013) april/maj 2013.

Læs DFF's nye fælles opslag for hele 2013 på fi.dk/dff

Yderligere oplysninger fås ved henvendelse til kontorchef Grete M. Kladakis: dff@fi.dk

Det Frie Forskningsråd består af en bestyrelse og fem faglige råd:

DFF | Kultur og Kommunikation
DFF | Natur og Univers
DFF | Samfund og Erhverv
DFF | Sundhed og Sygdom
DFF | Teknologi og Produktion

Styrelsen for Forskning og Innovation

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

“Organisationen må være til stede, hvor medlemmet har behov for det – som færdiguddannet, ved nyt job, flytning, afskedigelse, karrierespring, lønforhandling, pension osv. I hvert af de øjeblikke skabes den faglige organisation”.

For medlemmernes skyld

Carsten Lê Madsen

Gyldendal Business, 2012

311 sider. 300 kr.

For medlemmernes skyld

Carsten Lê Madsens nyligt udkomne bog “For medlemmernes skyld” lander lige midt i en aktuell og ophedet debat om den traditionelle “rigtige fagbevægelse” og de alternative gule organisationer. Den konflikt, der udspiller sig omkring Vejlegården, 3F og Krifa, og som i agurketiden fik en voldsom medieeksposering, er et eksempel på det problemfelt og den krise, som Carsten Madsen i bogen beskriver og forsøger at anviser en vej ud af.

Der er tale om et ambitiøst værk på godt 300 sider med en litteraturliste på langt over 100 danske og udenlandske værker om ledelse, forvaltning og organisation. En sådan litteraturliste må tages som et udtryk for seriøsitet, videnskabelighed og troværdighed, men samtidig virker de mange referencer til og citater fra værkerne, der er spredt ud over alle kapitlerne, faktisk temmelig forstyrrende i forhold til de pointer, som forfatteren forsøger at nå frem til, og de forringer læsbarheden. Det er også en kilde til undren, at udpluk fra fx amerikanske værker, der beskriver helt andre sammenhænge end den, den danske fagbevægelse indgår i, flere steder står alene

som dokumentation for påstanden om, at den danske model er sandet til, og at fagbevægelsen skal drejes mindst 180 grader i retning mod de gule og mere kommercielle organisationer.

Men bogens overordnede budskab om en ny forretningsmodel, ny styreform og organisationsstruktur for de traditionelle fagforeninger og en ny måde at tænke værdier og værdiskabelse for medlemmerne på kommer dog tydeligt igennem. Et budskab, som en fagbevægelse i krise med medlemsnedgang, faldende organisationsgrad og lavere status og indflydelse end tidligere bør sætte på dagsordenen til seriøs debat, uanset om man umiddelbart vil være uenig og se en sådan nyorientering som et trist brud med det kollektive og solidariske værdisæt i vores fagforeninger.

Der er faktuelle og nyttige oplysninger om udviklingen i organisationsgrad og medlemsudvikling i fagbevægelsen som helhed, og der er gennemgang af cases fra forskellige dele af LO, AC og de gule. Men grundlaget for flere af casehistorierne virker ret tyndt uden væsentligt datamateriale, tilsyneladende baseret primært på interviews med direktø-

rer og formænd og læsning af årsrapporter. Her bliver så i stedet citeret fra litteratur om ledelse og værdiskabelse kombineret med forfatterens egne holdninger og erfaringer brugt som evidens, hvilket ikke virker særligt overbevisende. Det vigtige budskab ender som et postulat og en generalisering, der ikke underbygges.

Bogen nævner to eksempler på faglige organisationer, der har haft særlig succes med en ny forretningsmodel og medlemsfremgang, nemlig IDA og Det Faglige Hus. Baggrunden for den lobhudlende omtale af IDA er samtaler med den tidligere direktør Ib Oustrup, og det må forekomme overraskende, at en forfatter, der vil fremstå videnskabelig og seriøs, ikke har forsøgt at sætte direktørens udsagn op imod andres erfaringer og oplevelser. Her bliver bogen decideret irriterende, ikke fordi den fremhæver IDA på bekostning af DM, men fordi der så notorisk er påstande, der ikke holder. Udviklingen i IDA siden formands- og direktørskiftet giver et tydeligt bevis herpå.

Men “For medlemmernes skyld” kan bestemt også tjene som inspiration i sin insisteren

på, at fagforeningerne i langt højere grad skal have tillid til medlemmerne i styringen og udviklingen af organisationen og inddrage deres kompetencer. Større medlemsinvolvering fra de medlemmer, der ikke lige har brug for hjælp i en ansættelses- eller afskedigelsessituation, er en nødvendighed, hvis organisationsprocenten ikke skal fortsætte med at falde, og loyaliteten og stoltheden over at være med i sin fagforening skal øges. Det har Carsten Lê Madsen ganske ret i. Men han har ikke ret i, at hverken LO-fagforeningerne eller AC-organisationerne reelt gør noget i den retning. Han kunne med fordel have studeret DM’s store videns- og faglighedssatsning, som i helt usædvanlig høj grad involverer og drives af DM’s mange specialistmedlemmer, som ellers ikke har været aktive i vores fagforening.

Jeg er glad for at have haft lejlighed til at læse bogen og vil anbefale andre fagforeningsledere at pløje den igennem. Selv om den både er irriterende i sine generaliseringer og underligt insisterende i sine postulater, indeholder den nyttig information og inspiration til nytænkning. <<

Valg til MP Pensions bestyrelse

Opstilling af kandidater

Den igangværende valgperiode udløber 31. december 2012. Derfor skal MP Pensions medlemmer snart vælge fem nye bestyrelsesmedlemmer til pensionskassen for perioden 1. januar 2013 til 31. december 2015.

På www.mppension.dk/mpvalg2012 kan du læse meget mere om bestyrelsesvalget, om betingelserne for at stille op og om de formelle krav til et kandidatur.

Der er frist for modtagelse af kandidaturer 22. oktober 2012, kl. 12.00. Ønsker du at stille op til valget, skal du finde mellem 25 og 50 stillere, som alle skal være medlemmer af pensionskassen.

På vores hjemmeside kan du også læse om, hvad man ifølge Finanstilsynet skal leve op til som bestyrelsesmedlem i en finansiell virksomhed som MP Pension.

Sæt dit kryds online

Du kan stemme online i perioden 23. november 2012 til 12. december 2012 kl. 12.00. Du får en personlig kode med posten.

Læs mere på www.mppension.dk/mpvalg2012.

Venlig hilsen
MP Pension

Få Danmarks **højeste** rente på din lønkonto

5%

Som medlem af DM kan du få en lønkonto med Danmarks højeste rente. Vælg en bundsolid bank, som har fokus på dig og de ting, som du synes er vigtige.

Få en lønkonto med 5% i rente. Danmarks suverænt højeste
Med LSBprivat®Løn får du hele 5% på de første 50.000 kr. på din lønkonto og 0,25% på resten. Det betyder, at du får mere ud af dine penge hver eneste dag, også når du ikke bruger dem.

For at få den høje rente skal du være medlem af DM, have afsluttet din uddannelse - og du skal samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar. Undtaget er dit realkreditlån, som du ikke behøver at flytte, før du lægger lånet om. LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services. Vi skal kunne kreditvurdere din økonomi i forhold til den samlede pakke.

Rentesatserne er variable og gældende pr. 1. maj 2012.

SÅDAN FÅR DU 5% PÅ DIN LØNKONTO

Ring: Ring til os på 3378 1952

Online: Gå på dmbank.dk og vælg 'book møde'. Så kontakter vi dig, så du kan få mere at vide om, hvad det betyder at få Danmarks højeste rente på din lønkonto.

lån & spar

din personlige bank

Leder: Vækstområder, krise og arbejdsudbud – og valg i DM 48

3.000 akademikere mister dagpengene 49

Systemkritikken voksede aldrig frem 50

Regnemodeller med ideologisk hældning 53

Vækstteam jagter nye jobmuligheder 54

SEKTOREN FOR HONORAR- OG TIMELØNNEDE,
DELTIDSANSATTE OG ARBEJDSØGENDE

Humanister kan også drive forretning

Side 54-55

Vækstområder, krise og arbejdsudbud – og valg i DM

I dette nummer af Faktor 4 kigger vi nærmere på, hvor mange akademikere der står til at miste dagpengene ved årsskiftet, og hvad perspektiverne synes at være i denne situation. Vi undersøger desuden, hvad der ligger til grund for regeringens fokus på at øge arbejdsuddet, blandt andet i form af Preben Wilhelms kritik af det manglende fokus på de mekanismer i den kapitalistiske økonomi, der fører til kriser. Og så sætter vi lup på de vækstområder, som regeringen har udpeget som felter, Danmark skal satse på i fremtiden.

Der er mange gode grunde til at kigge nærmere på alle dele. Denne leder er skrevet, efter at regeringen offentliggjorde finanslovsforslaget og kom med en akutpakke til de ledige, der i bogstaveligste forstand med ekspresfart er på vej ud af dagpengesystemet. Når hjælpen til denne gruppe ikke er større, skyldes det, at regeringen primært fokuserer på at øge arbejdsuddet, så velfærdssamfundet kan sikres, som den siger. Fokus på arbejdsuddet stammer fra rapporten "Arbejde og Service" fra 1999. Dengang blev det fastslået, at arbejdsuddet skulle øges, men der blev ikke sat tal på. De kom først på i 2008 udført for Arbejdsmarkedskommissionen på DREAM-modellen. DREAM er konstrueret, så den kan lave fremskrivninger på fx arbejdsmarkeds- og befolkningsområdet. Beregningerne og modellen er blevet mødt af væsentlig kritik fra bl.a. økonomer som Jesper Jespersen og Christen Sørensen. Kritikken går bl.a. på, at det ikke er muligt at lave disse fremskrivninger, og at modellen samtidig ikke er upolitisk. Det har da også vist sig at befolkningstallet rent faktisk er højere i 2012 end det, DREAM regnede sig frem til i 2008.

Talen om de økonomiske beregninger lyder måske kedelig, men det er de beregninger og rapporter, der ligger til grund for, at man vil øge arbejdsuddet frem for at lempe i de vilkår, der gælder for ledige, og fx bekæmpe ledigheden ved at stimulere den økonomiske aktivitet og jobskabelse. Hvis der var en økonomisk stimulering, kunne det give flere arbejdspladser, og en øgning af arbejdsuddet ville give en positiv effekt, idet samfundet bliver rigere, når flere tjener penge. Desværre fastholder beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S), at der ikke er råd til at lempe optjeningsvilkårene eller forlænge dagpengeperioden. Det hænger sammen med arbejdsmarkedskommissionens anbefalinger, der sikrer et stort arbejdsudbud i 2020.

Sidst, men ikke mindst, så er dette Faktor 4 det sidste sektorblad, før vi går i gang med valget til DM's hovedbestyrelse. I HTDA's sektorbestyrelse har vi besluttet at støtte Fagforeningslisten. Dette har vi valgt, fordi listen er den eneste tværgående liste i DM. Og vi ved, at vores medlemmer kommer fra mange forskellige afdelinger. HTDA har et langt og godt samarbejde med Fagforeningslisten om at sikre, at DM også arbejder ihærdigt for at forbedre vilkårene for ledige og andre uden fastansættelse. I HTDA anbefaler vi vores medlemmer at stemme på kandidater fra Fagforeningslisten.

En anden ting, vi fra sektorens side har arbejdet for, er at DM opretter frivillige forløb for ledige på kanten af dagpengesystemet, fx om fundraising og videnspilordningen. Vi har mødt stor velvillighed for projektet. Hovedbestyrelsen er godt på vej med en plan samt finansiering af projekter og netværksaktiviteter for ledige. Men det kommer der meget mere om senere.

3.000 akademikere mister dagpengene

Tusindvis af akademikere står foran at miste retten til dagpenge ved årsskiftet. For mange af dem kan det slet ikke betale sig at tage et kortvarigt arbejde, for så mister de retten til midlertidig forlængelse.

Næsten 3.000 akademikere står over for at miste deres dagpenge ved årsskiftet. Katastrofealarmen ringer også i Magistrenes A-kasse (MA), hvor omkring 650 medlemmer står til at miste dagpengeretten ved årsskiftet. Efterfølgende vil der hver eneste måned være et større antal, der ryger ud, forklarer afdelingschef i MA Job Marianne Rossander.

“Vi er glade for, at regeringen lavede den midlertidige forlængelse, når nu beslutningen om en forkortelse af dagpengeperioden var truffet. Men det var altså en nødløsning og kun en stakket frist på et arbejdsmarked i krise. Herudover er det jo sådan, at hvis man eksempelvis tager et måneds vikariat frem mod nytår, så risikerer man at gå glip af 26 ugers ekstra dagpenge”, siger Marianne Rossander.

A-kassernes brancheorganisation AK-Samvirke har for nylig fremvist i en prognose, at det for 5.000 ledige slet ikke kan betale sig at arbejde, hvis jobbet er af kortere varighed. Så risikerer de nemlig at miste retten til at få forlænget deres dagpengeperiode med det halve år, som regeringen sammen med Enhedslisten ellers havde forlænget perioden midlertidigt med.

Problemet opstår for de ledige, hvis dagpengestop flyttes ind i det nye år på grund af midlertidigt arbejde. De vil nemlig ikke være berettiget til de yderligere 26 ugers dagpenge, der ellers har været udsigt til. Netop dette halve års ekstra dagpenge kan for mange ledige være afgørende i en tid, hvor der ikke er mange job.

“Selvom dagpengesatsen typisk er lav i forhold til vores medlemmers normale løn, så kan dagpenge netop i et ekstra halvt år jo være helt afgørende for, om man kan blive i sit hjem under arbejdsløsheden”, siger Marianne Rossander.

Uholdbar situation

En helt ny optælling i a-kasserne viser, at 14.000 ledige har fået forlænget deres dagpengeperiode i juli og august måned. Danskerne er de seneste år samtidig nærmest styrtet til a-kasserne. Siden 2009 har næsten 56.000 flere danskere valgt at forsikre sig mod ledighed. Fremgangen har været på 15.300 medlemmer alene fra juni 2011 til juni 2012.

Af de 3.000 akademikere, som står til at miste dagpengeretten ved nytåret, er en tredjedel dimittender. Akademikernes formand, Erik Jylling, påpeger i et debatindlæg i Politiken i slutningen af august, at situationen på alle måder er uholdbar for både akademikere og andre faggrupper.

“Højtuddannede søger ned i jobhierarkiet og fortrænger andre fra arbejde, som kan klares med en kortere uddannelse. Det er en dårlig samfundsinvestering, fordi potentialet af den akademiske uddannelse ikke udnyttes. For ikke at tale om signalværdien over for den store gruppe af studiesøgende, som regeringen med deres 25-procent-målsætning fremover ønsker skal tage en akademisk uddannelse,” skriver AC's formand, Erik Jylling.

Også DM har opfordret regeringen og de øvrige partier til at satse målrettet på at hjælpe de mange dygtige, ambitiøse og højt kvalificerede unge mennesker med at få adgang til det attraktive jobmarked. Formand Ingrid Stage understreger, at der er behov for at få tilført flere midler til vidempilotordningen og akademikerkampagnen samt gennemførelse af mere ambitiøse jobrotations- og orlovsordninger. Genoptjeningskravet til dagpenge skal lempes, og der skal ske en håndholdt matchning af ledige og virksomheder, pointerer hun. <<

AKUTPAKKE TIL DAGPENGEMODTAGERE

- Regeringen har sammen med LO, DA, AC, FTF, KL og A-kassernes Samvirke netop lavet en akutpakke med en række konkrete initiativer til i alt 332 millioner kroner for at hjælpe de mange mennesker, der frem til næste sommer risikerer at opbruge deres ret til dagpenge, hvis de ikke finder et arbejde.
- Pakken skal bl.a. give arbejdsløse, der er ved at opbruge retten til dagpenge, ekstraordinær hjælp til at finde job fra et nyetableret jobberedskab.
- Aftaleparterne vil følge indsatsen tæt og mødes igen for at gøre status.

SYSTEMKRITIKKEN VOKSEDE ALDRIG FREM

I en bragende kritik af markedsmekanismerne og politikernes manglende ageren på krisen efterlyser forfatter Preben Wilhjelm et nyt system i den økonomiske politik. Han bakkes op af forsker i sin kritik.

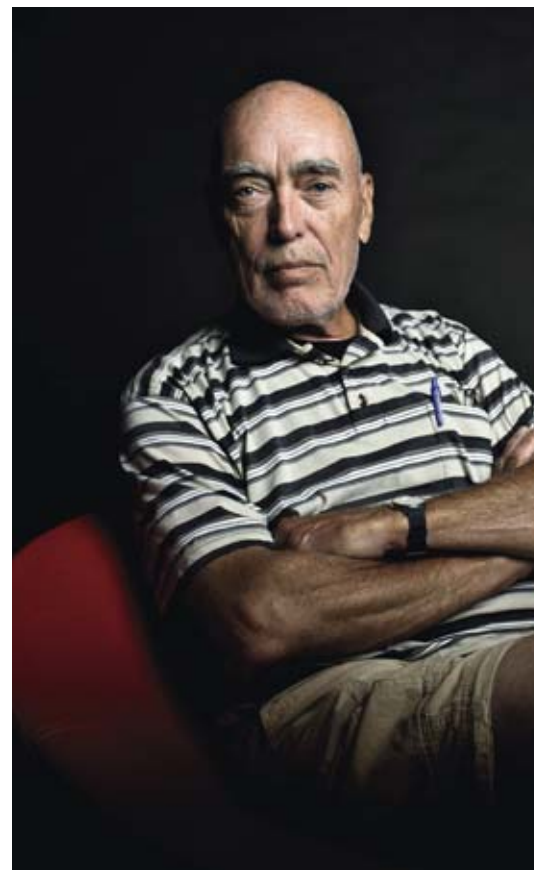
“Det er som en mønt, der står på højkant. Den kan balancere, men det mindste udsving får den til at falde og lægge sig pladask på bordet”.

Formuer, der er langt større end statsbudgetterne, fiser rundt i det virtuelle på splitsekunder, og små fejl kan få fatale følger for den internationale økonomi. Markedsmekanismen er blevet selvdestruktiv som styreinstrument for kapitalanbringelserne. Det mener den pensionerede atomfysiker og ph.d. i jura Preben Wilhjelm, som står bag en ny pamflet “Krisen og den udeblevne systemkritik”, der på kort tid har opnået kraftig opmærksomhed. I den kritiserer Preben Wilhjelm markedsmekanismerne for at være løbet løbsk, og at man i finansministerierne rund om i verden øjensynligt ikke vil indse, at det nuværende økonomiske system helt skal ændres, hvis krisen skal stoppes.

“Vi har set, at en trods alt overskuelig boligboble eskalere til en verdensomspændende krise, der lynhurtigt omfatter alle mulige sektorer på grund af denne selvforstærkende effekt”, siger Preben Wilhjelm og understreger i samme åndedræt, at han ikke har løsningen på problemet. Men halvdelen af svaret ligger i, om spørgsmålet bliver stillet rigtigt.

“At kunne stille diagnosen på problemet er første vigtige skridt for at kunne finde kuren. Vi er bundet af en forståelsesramme i den økonomiske politik, som er på systemets præmisser. Der er ingen, som peger på, at det er selve styringsmekanismerne, den er helt gal med, og som vi må finde et alternativ til”, siger Preben Wilhjelm.

At der mangler nytænkning på styringsmekanismerne inden for økonomien, er dog ikke nyt, påpeger han. Således var det den store økonomiske tænker John Maynard

Keynes, der under 30'ernes krise argumenterede for, at der var brug for en aktiv stabiliseringspolitik, hvor regeringen aktivt dæmper konjunktursvingninger med finanspolitiske værktøjer. Men Keynes var ikke økonom. Han var matematiker.

“Det har alle jo ligesom glemt. Det er, som om man skal komme udefra selve systemet for at være i stand til køligt at diagnosticere det, ligesom Keynes gjorde det”, siger Preben Wilhjelm og uddyber:

“Når både blå og røde finansministre prædiker, at staten skal spare, og at vi

af Lasse Højsgaard · magisterbladet@dm.dk

Regnemodeller med ideologisk hældning

Regeringens politik bliver påvirket af, hvilke regnemetoder og modeller embedsmændene bruger. For modellerne er slet ikke upolitiske, lyder det fra flere økonomer, som sporer en højredrejning.

Der skal udvikles et nyt system, som demokratiserer og styrer markedsøkonomien, mener den pensionerede atomfysiker og ph.d. i jura Preben Wilhjelm, som er aktuell med pamfletten "Krisen og den udeblevne systemkritik".

derfor er nødt til at skære ned, samtidig med at de opfordrer os til "at svinge dankortet", så bliver folk forvirrede og med rette".

Opsigtsvækkende

Sociologisk forsker i kritik og lektor på Roskilde Universitet Rasmus Willig synes, det er meget opsigtsvækkende, at politikerne ikke viser hverken motivation eller initiativ til at iværksætte arbejdet på at finde nye, alternative modeller.

"Vi ser en fuldstændig mangel på fantasi. Hvorfor ikke oprette et institut med 100 forskere,

som frit kan forske i nye radikale modeller, som hele tiden afprøves? Det er fattigt for et land som vores med tradition for fri tænkning, at der ikke er råd til det", siger Rasmus Willig.

Han forundres ligeledes over, at ikke også flere økonomer kommer med alternative bud på, hvordan de finansielle markeder kunne fungere. Han pointerer, at mængden af kapital bundet på de finansielle markeder i forhold til vores almindelige dagligdags økonomi er helt ude af proportioner:

"Der er jo ikke kommet nogen særlige ændringer på de finansielle markeder oven på krisen. Vi har stadig mange finansielle produkter, som vi ingen chance har for at forstå, og alligevel er det netop disse, der regerer vores tilværelse", siger han.

Preben Wilhjelm mener ikke, at den danske model står i vejen for at give bedre svar på problemerne end den hidtil førte politik, som tydeligvis har forstærket krisen.

"Men EU-forpligtelser som finanspagten står i vejen. Det er helt forkert, at vi binder os til den neoliberalistiske politik og forpligter os til ikke at bruge de keynesianske metoder, som har vist sig i det mindste at kunne udjævne kriser, selv om de ikke angriber de egentlige systemfejl", siger Preben Wilhjelm.

Oprør

Han mener, at vi med den førte politik helt har afskåret os fra de muligheder ved at godkende konvergenskriterierne, og det går ud over regeringens proklamerede kickstart af økonomi-

en. Nyrup-Jelved-regeringens kickstart i 1993 havde således været ulovlig, hvis vi på det tidspunkt havde været forpligtet af finanspagten, som vi er i dag:

"Det gjorde, at den danske økonomi blev stærkere end de fleste andre europæiske økonomier i næsten 20 år – lige frem til krisen. Justeret med Pinsepakken fra 1998, som var en opstramning, men den mest socialt afbalancerede krisepakke, jeg mindes at have set", siger Preben Wilhjelm.

Ifølge Preben Wilhjelm er det stadig realistisk at tro på, at det økonomiske styresystem vil blive ændret, for det styrer mod stadig større ustabilitet med enorme sociale konsekvenser.

"I modellerne ser man jo helt bort fra, at der er mennesker, som vil reagere på udviklingen. Vi har social uro i Grækenland og enorm arbejdsløshed blandt unge i Spanien, og det vil før eller siden føre til sociale oprør, som kan blive rigtig grimme", siger Preben Wilhjelm og pointerer, at løsningerne næppe er gjort med bare lapperier.

"Spørgsmålet er, hvem der kommer med de kreative ideer til, hvordan vi i første omgang kan undgå de værste følger af det system, som er blevet selvdestruktivt. Vi skal finde svaret på dette, så vi på længere sigt kan få demokratiseret de dele af samfundet, nemlig økonomien, som hidtil har været fuldstændig uden for demokratisk kontrol", siger Preben Wilhjelm. <<

Som man råber i skoven, får man svar. Sådan lyder et gammelt mundheld, som måske er ganske sigende for de analyser, der er med til at afgøre landets økonomiske politik. Herunder beskæftigelsespolitikken.

Ganske vist er det politikerne, der beslutter, når dagpengeperioden skal sænkes, topskattegrænsen hæves, eller efterlønnen afskaffes, men de gør det aldrig, uden at Finansministeriets regnedrenge har vurderet de nationaløkonomiske effekter, ofte ved at tallene køres gennem en kompliceret økonomisk analysemodel.

Men politikerne, der godtroende følger modellernes anvisninger, lader sig ubevidst trække i en politisk retning. For modellerne er slet ikke så blottede for politisk ideologi, som man skulle tro. De udtrykker et særligt menneske- og samfundssyn, herunder tillid til markedskræfternes balance, mener flere økonomer.

"Modeller er jo noget, økonomerne diskuterer. Men når en af modellerne får domans i rådgivningsprocessen, så ændrer det sig fra en akademisk diskussion til en politisk virkelighed. Valget af analysemodeller er et

politisk valg, men sådan bliver det ikke fremstillet", siger Jesper Jespersen, professor i økonomi ved Roskilde Universitet.

Han er særligt kritisk over for den såkaldte DREAM-model, der benyttes til at beregne langsigtede konsekvenser, og, som han vurderer, er et af de centrale værktøjer bag regeringens 2020-plan. Den bygger i hans øjne på en liberalistisk tilgang til økonomien.

"Modellen antager, at det markedsøkonomiske system af sig selv er regulerende og finder en ligevægt. Eneste forstyrrende element er politiske indgreb. Jeg siger: hvor

”Når vi for eksempel beregner skattereformer, forsøger vi at basere det på empiriske erfaringer, som vi lægger ind i modellerne”.

Lars Haagen Pedersen, chef for afd. økonomisk politik i Finansministeriet

DREAM-MODELLEN

En simulationsmodel, der blandt andet kan vurdere langtidseffekter af finanspolitiske og arbejdsmarkedspolitiske tiltag og lave prognoser for dansk økonomi.

I praksis er der tale om et computerprogram med angiveligt mere end 20.000 matematiske formler. Programmet henter tal fra forskellige databaser om befolkningsudvikling, arbejdsmarked, nationalregnskab, studieoptag og studieadfærd mv. til sine beregninger. På den måde simulerer DREAM hele den danske samfundsøkonomi med alle de faktorer, der kan påvirke økonomien.

Et af de kritiserede elementer i metodikken er, at den tager som udgangspunkt, at alle aktører handler økonomisk rationelt. For eksempel gøres spørgsmålet om, hvorvidt man søger et job udelukkende til et spørgsmål om, hvorvidt det kan betale sig økonomisk.

DREAM er en af flere økonomiske simulationsmodeller. ADAM er en ældre model, der bl.a. bruges meget i Finansministeriet. En anden model – SMEC – bruges af Det Økonomiske Råd.

DREAM blev udviklet i 1997 på Danmarks Statistik, men DREAM-forskergruppen er i dag udskilt som en selvstændig institution, der laver analyser på bestilling.

har vi den grundantagelse fra? Hittidige erfaringer viser, at sådan fungerer det ikke”, siger han.

Som eksempel på, hvordan politikerne mere eller mindre ukritisk overtager analysemodellernes logik, nævner Jesper Jespersen et § 20-spørgsmål, hvor skatteministeren blev bedt om at redegøre for de beskæftigelsesmæssige konsekvenser af skattereformen.

”Skatteministeren svarede, at arbejdsudbuddet vil stige med 14.600 personer, og dermed vil beskæftigelsen stige tilsvarende. Det er det lille ord ”dermed”, som han ikke stiller spørgsmålstejn ved, som med én sætning fanger, hvordan man tænker økonomi i Finansministeriet, og hvordan man får ”forført” eller ”opdraget” politikerne,” siger Jesper Jespersen.

Smutter af

I sin antagelse af markedets selvregulerende effekt har DREAM-modellen sit fokus på udbuddet af arbejdskraft. Hvis man blot øger antallet af ledige hænder, vil jobbene på langt sigt komme af sig selv. Økonomiprofessor ved KU Katarina Juselius mener at kunne se, hvordan denne logik smutter af på regeringens politik, som i hendes øjne er blevet trukket i en mere liberal retning.

”Det er klart, at det påvirker den politik, der føres. Regeringens politik går ud på, at man skal øge udbuddet af arbejdskraft, selvom vi er i en periode, hvor der sandsynligvis ikke vil opstå job til alle ledige i en overskuelig fremtid. Så vi skal leve i en verden, hvor en del arbejder for meget, mens en del intet arbejde har, siger hun.

Juselius efterlyser en større debat om, hvilke modeller og beregningsmetoder man bruger.

”Modellerne er ikke objektive. De rummer også politiske værdier. Og anvender du en model, har du så også sagt god for de antagelser, den bygger på. Men det er jo ikke let at gennemskue de modeller, så får man som politiker en prognose, så tror man på den”, siger hun.

Diskussionen er dog så småt blevet rejst internt i regeringen. I juni citerede Jyllands-Posten tidligere finansminister Mogens Lykketoft (S) for at sige, at den nuværende finansminister begik en fejltagelse, da han ”købte Finansministeriets regnemetoder”. Lykketoft sagde samtidig, at fokus nu og her bør lægges på at skaffe job frem for flere ledige hænder.

Lars Haagen Pedersen, chef for Finansministeriets afdeling for økonomisk politik, modsiger dog de kritikere, der hævder, at modelanalyserne bygger på rene teoretiske forestillinger.

”Når vi for eksempel beregner skattereformer, forsøger vi at basere det på empiriske erfaringer, som vi lægger ind i modellerne. Vi har analyser fra lande, hvor man har lavet reformer og har øget arbejdsudbuddet og samtidig været i stand til at øge beskæftigelsen”, fortæller han.

Han er også uenig i, at der skulle være sket en ideologisk drejning mod højre i den måde, Finansministeriet analyserer og rådgiver om økonomien på.

”Dansk arbejdsmarkedspolitik har sådan set været udbudsorienteret siden 1992-93. Det er klart, at metoderne og teorien har udviklet sig, men jeg ser ikke et skift i den måde, der rådgives på”, siger Lars Haagen Pedersen. <<

”Når en af modellerne får dominans i rådgivningsprocessen, så ændrer det sig fra en akademisk diskussion til en politisk virkelighed”.

Jesper Jespersen, professor på Roskilde Universitet

Vækstteam jagter nye jobmuligheder

Regeringens seks vækstteam arbejder på højtryk for at finde ud af, hvor det er muligt at skabe nye job i Danmark. Den første rapport fra Det Blå Danmark bliver fremlagt for regeringen i løbet af oktober.

Ledighedsdebatten fylder det meste i øjeblikket. Både i medierne og hos politikerne. Og ikke mindst hos de mange arbejdsløse danskere, der kan se klippene på dagpengekortet svinde støt og roligt ind.

Tusindvis af job er forsvundet i Danmark over de senere år. Det store spørgsmål er derfor, om det overhovedet kan lade sig gøre at finde arbejde til de mange, der i dag står uden for arbejdsmarkedet.

Og det kan det, mener erhvervs- og vækstminister Ole Sohn (SF). Derfor har han og den øvrige regering nedsat foreløbigt seks forskellige vækstteam, der skal komme med en række anbefalinger til, hvor den danske vækst skal have et skub, så der kommer gang i jobskabelsen for alvor i årene fremover.

Det første vækstteam, der blev sat i arbejde, er det maritime felt, også kaldet *Det Blå Danmark*. Repræsentanter fra branchen har sammen med blandt andre universitetsforskere sat lup på branchens styrker og svagheder, og i løbet af oktober sender de deres anbefalinger til den fremtidige maritime erhvervs politik til politikerne.

“Jeg glæder mig meget til at se deres anbefalinger. De maritime virksomheder står for 24 procent af den samlede danske eksport, og danske rederier transporterer på det internationale marked cirka 10 procent af verdenshandelen målt i værdi. Vi har altså en klar glo-

bal styrkeposition, og den skal vi bygge på for at få Danmark tilbage på vækstsporet”, siger Ole Sohn.

Der er åbninger

Det Blå Danmark består ifølge Erhvervs- og Vækstministeriet af rederier samt en lang række beslægtede virksomheder på landjorden med tilsammen 115.000 ansatte. 80.000 arbejder direkte inden for Det Blå Danmark, men under en fjerdedel af dem på skibene. Resten er beskæftiget på landjorden – i rederierne og hos leverandørerne til skibsfarten.

De resterende 35.000 arbejder eksternt med det maritime område ved eksempelvis at være ansat i bank- og forsikringsvirksomhederne. Uddannelsesmæssigt har 40 procent af de ansatte inden for Det Blå Danmark en håndværksmæssig baggrund, men der er også plads til højtuddannede. Hvor mange branchen aftager, er der ikke noget konkret tal på, men de fleste er ansat hos rederierne og i den maritime udstyrsindustri.

Hvordan der kan skabes nye job i den maritime verden, vil projektleder Katrine Nissen fra Søfartsstyrelsen endnu ikke løfte sløret for. Men det har været en spændende proces at se på branchen med nye, skarpe øjne, fortæller hun:

“Det nye ved vækstteamet er, at både rederisiden og udstyrssiden er repræsenteret i

DE SEKS VÆKSTTEAM

- Det Blå Danmark
- Kreative Erhverv og Design
- Vand, Bio og Miljøløsninger
- Sundheds- og Velfærdsløsninger
- Energi og Klima
- Fødevarer

arbejdet. Vi ser Det Blå Danmark som en hel klynge med sammenhængskraft, og det har givet nogle nye ideer og nye vinkler på udviklingsmulighederne. Vi har holdt en række temamøder, ligesom vi har været på besøg i både Frederikshavn og Esbjerg for at tale med nogle lokale klynger der, så det er en gennemarbejdet rapport, vi afleverer til ministeriet i løbet af oktober”, siger hun.

Ifølge Rikke Wetter Olufsen, specialkonsulent i Erhvervs- og Vækstministeriet, skal de tre vækstteam fra henholdsvis Kreative Erhverv og Design; Vand, Bio og Miljøløsninger samt Sundheds- og Velfærdsløsninger aflevere deres anbefalinger til ministeriet inden nytår. Herefter følger Energi og Klima i februar og Fødevarer til april. I løbet af efteråret bliver der desuden nedsat et vækstteam for Turisme- og Oplevelsesøkonomi, og senere i løbet af 2013 indløber rapporten fra det arbejde. <<

DET BLÅ DANMARK

Det Blå Danmark består af rederier, befragtere og skibsmæglere, danske havne, lastnings- og losningsvirksomheder, reparations- og nybygningsværfter samt industrivirksomheder, som leverer udstyr og komponenter til skibe.

Branchen beskæftiger samlet set 115.000 mennesker fordelt på skibe og i industrier og virk-

somheder på landjorden med tilknytning til branchen.

Medarbejdere med lange videregående uddannelser er hovedsageligt beskæftiget i rederiernes landbaserede organisationer samt i den maritime udstyrsindustri.

Søfart udgør 58 procent af den danske eksport til Brasilien,

61 procent af eksporten til Indien, 29 procent af eksporten til Kina og 27 procent af eksporten til Rusland.

Vækstområder inden for Det Blå Danmark kan være: Eksport af viden, udvikling og vidensdeling inden for grønne maritime løsninger og maritimt udstyr, kompetencer og knowhow til

andre lande, serviceydelser som forsynings- og vagtskibe til offshoreområder, etablering og service af havvindmølleparker i hele verden samt undervisning af søfolk og offshorepersonel.

Kilde: “Debatoplæg til dialogmøde om Det Blå Danmark”, Erhvervs- og Vækstministeriet

“Vi bliver købt som specialister, og vores ledelser forventer, at vi rådgiver dem ud fra vores faglighed. Derfor skal vi stå ved vores specialistviden og turde fremstå kategoriske”.

Me Christensen, kommunikations- og marketingchef, Clipper Group

ME CHRISTENSEN

- 44 år, kommunikations- og marketingchef hos Clipper Group siden januar 2012.
- Uddannet cand.mag. i latin og oldgræsk fra Københavns Universitet samt HD i afsætningsøkonomi fra CBS.
- Tidligere ansat som Head of Internal Communication i Nordea Wealth Management samt kommunikationschef og -konsulent hos it-virksomheden NNIT.
- Begyndte sin karriere som redaktør på Den Store Danske Encyklopædi.

Me Christensen mener absolut ikke, at der er nogen modsætning mellem at være humanist og arbejde i en kommerciel branche som shipping. Men det kræver forståelse for forretning og vilje til at stå ved sine humanistiske specialer.

Humanister kan også drive forretning

Humanister har masser at byde på i Det Blå Danmark, mener Me Christensen, der er kommunikations- og marketingchef hos rederiet Clipper Group. Men det kræver forståelse for, at forretningen altid kommer først – og mod til at være kategorisk.

Der står cand.mag. i latin og oldgræsk på hendes eksamensbevis. Men Me Christensen havde allerede for 20 år siden, da hun blev færdiguddannet fra Københavns Universitet, trang til at vise sine potentielle arbejdsgivere, at hun kunne andet end bøje latinske verber. Så hun supplerede sit humanistiske afsæt med en HD i afsætningsøkonomi.

“Jeg har altid interesseret mig for erhvervslivet, og så har det også altid været en kæphest for mig at få slået fast, at humanister godt kan drive forretning”, siger hun.

De seneste 10 år har hun været ansat i it- og finanssektoren, og i dag er hun kommunikations- og marketingchef hos Clipper Group, et dansk rederi med 300 medarbejdere fordelt på landjorden i 11 forskellige lande.

At være en del af Det Blå Danmark lå ikke umiddelbart i hendes karriereplaner. Men i dag ser hun ikke shippingbranchen som så meget anderledes end andre, når det gælder karrieremuligheder for humanister. Til gengæld medgiver hun, at den udefra kan virke tilknapet og uigennemsigtig.

“Ligesom i finansverdenen uddanner man i shipping stadig sine egne elever, og mange befragtere og ledere har startet deres karriere som elev i branchen. Det får den måske til at se mere lukket ud end andre brancher – også fordi den bliver forbundet med Mærskes højborg, blåt jakkesæt og plisserede nederdele. Men ud over shippingspecialerne er her altså også en masse andre fagligheder, og jeg er sikker på, at her er lige så meget brug for humanister som andre steder”, siger hun.

Me Christensen tør godt pege på områder, hvor den maritime verden kan finde plads til flere humanister.

Kommunikation er et af dem. Selv er hun den første kommunikationschef i Clippers historie, og hun blev ansat for under et år siden. Og flere og flere aktører i branchen vil også gerne fortælle historien om, hvordan tingene foregår i deres hjørne af Det Blå Danmark.

Derudover er der ændringer på vej i uddannelsesmønsteret, påpeger hun. Hvor den klassiske shippingelev tidligere lige var fyldt 18 år og havde forladt handelsgymnasiet, vil branchen fremover formentlig ansætte trainees, der er lidt ældre og kommer med en bredere baggrund. Udviklingen går også mod, at flere og flere akademikere finder vej ind i branchen.

Selve branchen forandrer sig også. I disse år er den under voldsomt pres på grund af lave fragtrater som følge af den omfattende finanskrisen. Det betyder, at områder som forandringsledelse og procesoptimering står højt på dagsordenen hos mange shippingvirksomheder – områder, som Me Christensen mener, at humanister kan byde ind på. Og så er Det Blå Danmark født globalt, fordi sektoren lever af verdenshandelen. Her er det et klart plus at have den kulturforståelse, viden, bevidsthed og respekt, som er netop humanistiske forcer.

Interessen skal være der

For dem der overvejer at kaste snoren ud i Det Blå Danmark, er det ifølge Me Christen-

sen vigtigt at gøre sig klart, om interessen for erhvervsliv og forretning er til stede. Er Børsen den avis, der altid ligger uåbnet tilbage, er det nok ikke nogen god idé.

“Hvis man ikke synes, at erhvervsliv, marked, bundlinje og vækst er interessant, så er det nok bedst at gå en anden vej. For det er med forretning som udgangspunkt, at man arbejder her. Forretningen kommer først, for hvis den ikke kører, så mister vi vores arbejde”.

Derudover er det ifølge Me Christensen et must, at man kan sige, at 80 procent er godt nok.

“Udgangspunktet er altid 100 procent, men sommetider bliver man nødt til at tage en beslutning, der betyder, at 80 procent er nødt til at være godt nok – simpelthen fordi det skal gå stærkt”, forklarer hun.

Og så skal man stå ved sine specialer:

“Shippingbranchen er en branche for specialister, og derfor er der også stor respekt for andre specialer. Men humanister er enormt gode til at se både for og imod enhver problemstilling, og det kan virke, som om vi ikke bryder os om at tage beslutninger. Men vi bliver købt som specialister, og vores ledelser forventer, at vi rådgiver dem ud fra vores faglighed. Derfor skal vi stå ved vores specialistviden og turde fremstå kategoriske. Sommetider tager man beslutninger, der viser sig at være forkerte, men det er okay, for det er faktisk det, der sker i en erhvervsvirksomhed, hvor tingene går stærkt hver dag”. <<

Har du fået nyt job? Er du blevet færdig med dine studier? Er du blevet udnævnt til noget? Har du taget en ph.d.-grad? Har du fået et legat? En pris? Er du blevet professor? Har du jubilæum? Fylder du rundt?

Skriv til NYT OM NAVNE, hvis du vil fortælle dine DM-kolleger om din uddannelse, dit job og din karriere. Send en mail til nytomnavne@dm.dk. Gerne med et foto.

NEKROLOG

Kirsten Marie Bovbjerg (1963-2012)

Kirsten Marie Bovbjerg blev født på Mors den 23. august 1963. Hun var uddannet i europæisk etnologi fra Københavns Universitet og arbejdede efter sin ph.d. i nogle år som forsker og konsulent i projekter for hjemløse og misbrugere. I 2002 blev hun ansat som adjunkt og siden lektor på Danmarks Pædagogiske Universitet, nu Aarhus Universitet. I sin forskning undersøgte hun, hvad der sker, når ledelse og management kobles sammen med spiritualitet og personlighedsudvikling. Det skete altid med et skarpt blik for de udtalte antagelser bag og med en interesse for de uforudsete menneskelige konsekvenser af disse koblinger. Kirsten Marie var en skattet og meget benyttet foredragsholder, og hun formidlede både i skrevne medier og i radioen sin forskning til en bredere offentlighed. Hendes bog "Følsomhedens Etik" blev læst af mange og har præget diskussionen om ledelse og arbejdsliv langt ud over den snævre fagkreds. Kirsten Marie var en højt respekteret kollega, der med humor, nærvær og engagement udgjorde en central del af kandidatuddannelsen i pædagogisk antropologi og forskningsgruppen EPOKE (Education, Policy and Organisation in the Knowledge Economy). Med åbne arme modtog hun de mange internationale kolleger, der kom for at deltage i EPOKEs aktiviteter.

Hendes forskning om "det nye arbejdsliv" var enestående. Hendes ægte og vidtrækkende nysgerrighed satte hende i stand til at respektere og undersøge New Age-spiritualitet og forstå, hvordan disse idéer blev omsat og markedsført i nye ledelsesformer. Hun udforskede med udgangspunkt i den offentlige sektor det krydspres og den ambivalens, medarbejderne erfarer, når de mødes med antagelser om ubegrænsede forbedringspotentialer, samtidig med at hun pegede på de strukturelle forandringer, der understøtter og fremmer sådanne ledelsespraksisser. Hendes

forskning var bemærkelsesværdig, fordi den kombinerede analytisk skarpheit med en aldrig svigtende empati og solidaritet med de personer, der var centrale i hendes genstandsfelt. Hun formåede nøgternt at formidle konsekvenserne og herunder ikke mindst skyggesiderne af tilsyneladende positive forestillinger om "løbende forbedringer" og "proaktivitet", som er fremtrædende begreber inden for ledelsestænkning og praksis – også på universiteterne.

Kirsten Marie ledede i de senere år et forskningsprojekt om forbindelsen mellem stress og grænseløst arbejde i offentlige organisationer, og hun redigerede bogen "Motivation og mismod", der udkom sidste år. Balancen mellem hjem og arbejde optog hende meget. I tilknytning til sin forskning deltog hun i en arbejdsgruppe under Teknologirådet med titlen "Balancen mellem arbejdsliv og andet liv". Det var en balance, hun selv på forbil- ledlig vis formåede at holde. Hendes mand Ulrik og børnene Asmus og Dina var ubestridt det vigtigste i hendes liv. Det var bare sidste år, da Kirsten Marie fuld af glæde og forventning sammen med familien var på vej til et længere forskningsophold i New Zealand, at sygdommen blev konstateret.

Kirsten Marie holdt på retten til ikke at ville indrulleres i hel- og halvåndelige praksisser, selv da hun var meget syg. Hun ønskede at opretholde en identitet, der rakte ud over patientens, og at holde sig ajour og deltage i faglige debatter. Til det sidste havde hun et håb om at kunne genoptage sit arbejdsliv og tilbringe endnu mere tid med sin familie.

Kirsten Marie havde så meget liv, lune og indsigt, som vi nu må leve videre uden.

Sue Wright, Grete Brorholt, Ning de Coninck-Smith og Jakob Krause-Jensen

Christen Rune Stensvold, ph.d. og seniorforsker ved Afdeling for Mikrobiologi og Infektionskontrol, Statens Serum Institut, har modtaget et Marie Curie (EU) karriere-integrationslegat på 100.000 euro efter to års postdoc-studier ved London School of Hygiene & Tropical Medicine. Pengene skal bruges til at sikre muligheden for en intensivering af hans forskning i tarmparasitters rolle i sundhed og sygdom bl.a.

ved anvendelse af dna-metoder som "next generation sequencing". Der vil være specielt fokus på disse mikroeukaryoters forekomst og betydning hos raske og hos patienter med akut diare, irriteret tyktarmssyndrom (IBS) og inflammatorisk tarmsygdom (IBD).

Trine Susanne Johansen, adjunkt, Business and Social Sciences, Aarhus Universitet, har fået tildelt forbundet Kommunikation & Sprog ph.d.-pris for International Virksomhedskommunikation og Sprog 2012 for sin banebrydende afhandling om organisationers identitet. Med prisen følger 25.000 kr.

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig dit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

DIPLOM I VISUEL JOURNALISTIK

Diplomuddannelsen i visuel journalistik er målrettet professionelle journalister og kommunikatører, som vil lære at skabe bedre sammenhæng mellem det tekstuelle og det visuelle. Du vil lære, hvordan du kan gøre større indtryk på modtageren ved hjælp af forskellige visuelle udtryksformer og virkemidler.

Uddannelsen gør dig i stand til at skabe dialog mellem forskellige interesser og fagligheder. I mødet mellem fx tekstproducenter, fotografer og grafikere vil du kunne fungere som brobygger – og sikre at budskabet træder tydeligt frem – på tværs af medieplatforme.

I efteråret 2012 kan du tilmelde dig:

VISUEL JOURNALISTIK – PERCEPTION OG BETYDNINGSDANNELSE

Kurset indfører dig i, hvordan man forstår de forskellige udtryks egenart og integrerer dem i et godt visuelt produkt, så udtrykkene hænger indholdsmæssigt sammen.

- ▶ København
- ▶ start 3. oktober

FORMIDLINGSFORMER I DEN VISUELLE JOURNALISTIK

På dette kursus får du en teoretisk og praktisk forståelse for design, æstetik og visuel kommunikation – og hvordan vi kan bruge det i relation til visuel journalistik på forskellige medieplatforme.

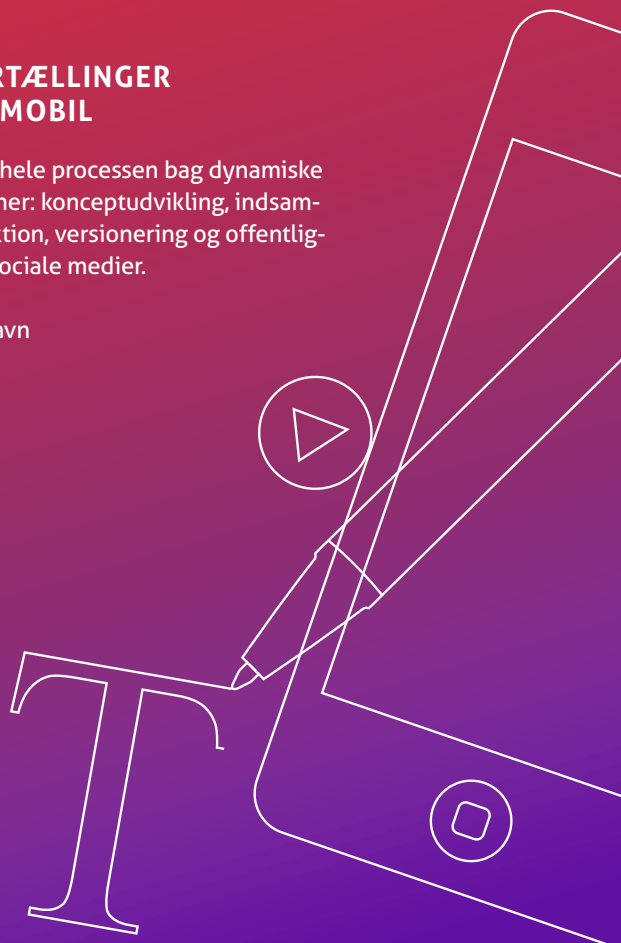
- ▶ København
- ▶ start 27. september

Vælg et enkelt kursus eller sammensæt en hel uddannelse.
Læs mere på dmjx.dk/kurser

DIGITALE FORTÆLLINGER – TABLET OG MOBIL

Kurset omhandler hele processen bag dynamiske digitale produktioner: konceptudvikling, indsamling af stof, produktion, versionering og offentliggørelse også i de sociale medier.

- ▶ Aarhus/København
- ▶ 4. oktober

STYRK DINE KOMPETENCER

dmefteruddannelse.dk

Tag på kursus i efteråret

Projektledelse*

Firedages diplomfag. Få dit projekt sikkert i land ved at arbejde med motivation, organisering og evaluering i teori og praksis. Du lærer at håndtere de ledelsesog styringsmæssige udfordringer, der ligger i at være projektleder.

Start 3. oktober 2012 i København
Pris (ikke momsbelagt) 13.100 kroner.

Det personlige lederskab*

Firedages diplomfag i kommunikation og lederskab. Den måde, du kommunikerer på, har stor betydning for din rolle som leder. Ved at arbejde med dine forskellige ledelseskompetencer og din identitet som leder får du skærpet din forståelse for lederskabets kommunikative udfordringer.

Start 22. oktober 2012 i København
Pris (ikke momsbelagt) 13.100 kroner.

Forandringsledelse*

Firedages diplomfag. Få analytisk og praktisk træning i at håndtere forandringsprocesser både på individ-, gruppe- og organisationsniveau. Forløbet sætter fokus på din rolle og de strategier, som du kan bruge som forandringsagent.

Start 1. november 2012 i København
Pris (ikke momsbelagt) 13.100 kroner.

*Søg Statens Voksenuddannelsesstøtte til dette kursus. Støtten udgør p.t. 630 kroner om dagen.

Tal så de husker dig

Firedageskursus i retorik og mundtlig formidling. Bliv en klar, stærk og troværdig formidler, når du skal fremlægge akademiske resultater, strategier og projekter i dit arbejde.

Start 25. oktober 2012 i København
Pris (ekskl. moms)
Medlemmer 14.400 kroner.
Andre 16.400 kroner.

Projektledelse og projektstyring

Få overblik over de grundlæggende projektledelsesværktøjer, så du kan spille en aktiv rolle i projektgruppen og styre mindre projekter. Kurset varer to dage.

Start 30. oktober 2012 i Aarhus
Pris (ekskl. moms)
Medlemmer 8.000 kroner.
Andre 9.600 kroner.

Fundraising

Få succes med fundraising og få overblik over begreber, teknikker og søgemuligheder. På kurset får du værktøjer til idé- og konceptudvikling og lærer at formulere de helt rigtige ansøgninger. Kurset varer to dage og veksler mellem oplæg og cases.

Start 23. oktober 2012 i Aarhus
Pris (ekskl. moms)
Medlemmer 8.200 kroner.
Andre 9.800 kroner.

Find flere kurser på dmefteruddannelse.dk eller ring på telefon 38 15 66 68